Naša naloga: Probuja in napredek naroda! Naš namen: V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Največji slovenski tednik v Zedinjenih Državah. The Largest Weekly in the United States of America.

No. 165. — Štev. 165. DULUTH, MINN., THURSDAY, SEPTEMBER 25, 1913. — ČETRTEK, 25. SEPTEMBRA 1913. Volume III. — Letnik III.

GRKI VZAMEJO AMERIŠKO ŠOLO V ALBANIJI

VODITELJICA NEUSMILJENO PRETEPENA KER NEČE ODDATI KLJUČEV. TURŠKO BULGARSKA ZVEZA ZOPER GRČIJO SE MOGOČE VRESNIČI. POVELJNIK BULGARSKE VOJSKE V KONŠTANTINOPELJU. 200 ALBANCEV PADE V BOJU S SRBI. AVSTRIJA VODI ALBANCE.

Dunaj, 22. septembra. — Grška vlada je vzela ameriško misijonarsko šolo v Korici, Albanija, kjer je bodilo v šolo okoli 100 albanskih dečkov. To poročilo je došlo na Dunaj iz Avlone, glavno pomorsko mesto v Albaniji.

Grki so tudi aretirali in pregnali več Albancev, kateri so se vrnili iz Amerike v Korico, in so izpustili le pod obljubo, da bodo delovali na to, da se priklopi okolica Korica Grčiji.

Britanski konzul v Monastir je vložil oster protest pri grški vladi glede Amerikancev.

Cela stvar je del grške strahovlade s katero hočejo Grki prisiliti vse Albance, da priklopijo južno Albanijo Grčiji.

Grški uradniki v Korici so hoteli celo vzeti amerikansko misijonsko šolo, vendar hišina ni hotela izročiti Grkom ključev. Grški vojaki so jo neusmiljeno pretepli in potem so jo vlekli v ječo.

Kolin, Nemčija, 22. septembra. — Po poročilu poročevalca Kolinski gazeti v Konštantinopelj, so poučeni tujih vlad mnenja, da se bodo turška in bulg. armada združile proti Grčiji, če Grčija ne sprejme mirovnih pogojev kakoršne predlaga Turčija. Turški vladni list je istega mnenja.

General Mihael Savoff, glavni poveljnik bulgarske armade je v Konštantinopelj, in govorica gre, da bo poveljeval v slučaju zveze Bulgarije in Turčije obe armadi v vojski z Grčijo.

Dunaj, 23. septembra. — V ostri bitki med Srbi in Albanci na novi srbsko-albanski meji vbitih je bilo 200 Albancev in mnogo je bilo ranjenih. Bitka se je vršila med krajema Dibra in Jakova, kjer se je vršilo več bojev med Srbi in Turki.

Bitka se je vnela, ker je hotelo več tisoč Albancev zasesti ozemlje, katero so Srbi vzeli Turkom. Srbi zgubili so enega stotnika in več mož.

Belgrad, Srbija, 23. sept. — Dibra. Albanci so zasedli srbske vasi okoli vasi Dibra. 20,000 dobro oboroženih Albancev je napadlo trdnjave. Srbi so poslali pomoč garniziji v Dibri. Albance vodijo avstrijski in bulgarski oficirji.

NAPADI OMOTICE.

Mnogokrat se pripeti, da čuti, da bi hoteli onesvestiti, nas nenadoma slabost in omotica. Vzroki zamorejo biti različni, vendar je pa navadno to slabost želodca ali nepravilna prebavanje. V takih slučajih želimo vas priporočati Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ker njegovi učinki vedno zelo dobri. Zdravilo bo izgnalo iz telesa nečiste snovi in to bo dalo vam brzo pomoč. Rabite ga, kadarkoli imate kake sitnosti s prebavo, ali pri zgubi teka, kolcanju, glavobolu, zabasanosti, omotici, zlatenici.

V lekarnah. — Jos. Triner. 1333 1339, So. Ashland Ave. Chicago, Ill. Gosp. Štefan Hovanetz, 1 Tilghman st. Allentown, Pa. pravi: "Trinerjev liniment je zelo dober. Prodal sem vsega. Vsakdo kupi eno steklenico, bo opozoval moje prijatelje da ga tudi kupijo."

...A MORNARJA VSMRČENA.

New Haven, Conn., 20. septembra. — Dva mornarja, B. M. McGee, mašinist s bojne ladje Virginia, in August Koch z brooklinskega pomorskih delavnic sta padla izpod tovornega vlaka, ki jih je zadel in usmrtil.

43 LET V JEČI.

Columbus, O., 22. septembra. — Governer Cox je pomilostil 66 letnega John Taborn-a, ki je bil najdalji jetnik v državni ječi v Ohio. Bil je obsojen leta 1870 na dosmrtno ječo vsled umora.

...ALJEVSKA HČI TUDI GLUHONEMA.

Manchester, Anglija, 22. septembra. — Sorodniki španske kraljice so prizadeti vsled novice, da njuna hči španske kraljevske krvi, kot je drugi sin, tudi gluhonema.

Kraljica, mati otrok, je jako žalostna, ker so zdravniki in specijalisti obupali nad ozdravljenjem te gluhonemih otrok.

VLAK VSMRTI DVE SESTRI.

Wooster, O., 20. septembra. — Dve udovi sestri, Mrs. Zehner 50 let stara, in Mrs. Benjamin, 45 let stara, ste šle skup po železnici. Bil je hud dež, in imele ste le en dežnik. Zato tiščale ste se skup in niste opazile vlaka, ki je privozil za njima. Vlak ju je vrgel 50 čevljev daleč, kjer ste obležali mrtvi. Še mrtvi ste se držali skup.

VISI NA ŽEBLJU 100 ČEVLJEV NAD ZEMLJO

Hammond, Ind, 20. septembra. Delavca Nanzi in Horak sta popravljala visoki dimnik, in sta stala na odru. Oder se je podrl. En čas sta se držala za deske gugajočega se odra; potem se je del za katerega se je držal Horak vlomil, in strmoglavil je 100 čevljev globoko, ter se je smrtno poškodoval.

Istočasno se je zlomil oder za kojega se je držal Nanzy; vendar on je padel le tri čevlje globoko in je obvisel na velik žebelj za "overalls." Eno uro je visel tako 100 čevljev v zraku. Potem so ga tovariši rešili, da so mu dali vrv, s kojo so ga potegnili na vrh nepoškodovanega.

MILICA POD OROŽJEM DA NAREDI MIR.

Benton, Ill., 23. sept. — Milica je napravila danes konec izgredom zadnje noči, ko so se pretepali inozemski majnarji in Amerikanci.

Nemir se je začel, ker nista hotela dva godca igrati pri neki veselici po polnoči. Na poti domov so veseljači vbili godca. Ta dvojni umor je povzročil izgred. Župan je vposlil 25 posebnih policajev. Petindvajset inozemcev, ki so prišli na trg, so policaji pretepli in pognali domov.

Petnajst poljskih majnerjev je v zaporu in pridejo v preiskavo radi dvojnega vboja.

Guverner je poklical kompanijo milice v Benton pod orožje.

DVA VLAKA DINAMITANA V MEKSIKI.

Trideset usmrčenih na enem in petdeset na drugem. Vstaši še vlak oplenili in potnike oropali.

Mesto Meksika, 23. septembra. Meksikanski vstaši so dinamitirali proti severu vozeči vlak na Meksikanski nacijonalni železnici blizu mesteca Vanegas v državi San Luis Potosi. Poročila javljajo, da je bilo 30 oseb vsmrčenih.

Vlak se je moral vrniti, ker je bilo mnogo mostov razstreljenih. Lokomotiva je peljala čez dinamit brez vsake škode, prtljažni in dva osobna voza je pa dinamit raznesel. Potniki ki so bili vsmrčeni vozili so se v drugem razredu. Brzojavne žice so vstaši porezali.

Laredo, Tex., 23. septembra. — Petdeset oseb je bilo vsmrčenih, ker so vstaši razdjali z dinamitom vlak na Meksikanski Northern železnici 50 milj južno od mesta Saltilo. V staši so vlak oplenili in potnike so oropali. Med vsmrčenimi je 40 zveznih vojakv in deset potnikov. Mnogo je ranjenih. Dinamit so užgali z elektriko.

ODKRITJE SPOMENIKA UMRLEM GUVERNERJU.

St. Peter, Minn., 22. sept. — Pri odkritju spmenika umrlem guvernerju države Minnesota John A. Johnson-u v St. Peter, Minn., je bilo navzočih okoli 5000 meščanov in ljudi iz sosednih mestec.

Spomenik je enak onemu, katerega so odkrili umrlem guvernerju Johnson-u pri državnem kapitolu v St. Paul, Minn.: lansko pomlad.

Slavnostni govor je govoril guverner Eberhardt.

PET VBITIH V EKSPLOZIJI.

Camden, N. J. 22. septembra. — Pet mož je bilo vsmrčenih in sedem ranjenih v eksploziji tvornice za smodnik.

Tvornica je popolnoma razdjana, in vse šipe vasi Gibbstown, kjer je bila tvornica, so razbite.

DEKLE KROPLJE KOT KOKLJA.

Los Angeles, Cal., 20. sept. — Ana Samaroff, ki je v otročji bolnišnici je uganjka zdravnikom. Čez dan je Ana tako zdrava in živahna kot so drugi otroci; kakor hitro pa zaspi prične kropati ravno tako kot koklja, in kroplje vso noč dokler spi. Če se prebudi neha kropati.

Zdravniki so delali z njo razne poskušnje, pa ne morejo najti vzroka za čudno prikazen.

NEGER OBSTRELI TRI SKORO LINČAN.

Detroit, Mich., 22. septembra. Neger George Davis je v jezi, ker je bil vržen s voza pocestne železnice, potegnil revolver in je začel streljati. Tri možje bili so obstreljeni, eden smrtnonevarno.

Davis je zbežal, in dva policaja sta se podala za njim. Po zamenjavi več strelov je bil Neger ranjen v roko, in policaja sta ga vjela. Razjarjeno ljudstvo ga je hotelo linčati, in policija ga je komaj rešila.

DVA MOŽA VSTRELJENA ŽENSKA NE IZDA STRELCA

San Francisco, Cal., 20. septembra. — Nočni klerk George Kovach in Viljem Acker, šofer v Atlas gerač sta bila vstreljena skozi okno, in Mrs. Coulson je bila smrtno obstreljena, ko so jedli prigrizek okoli 4 ure zjutraj.

Ženska pravi, da ve kdo je storil umor, a ga neče izdati.

VELEVLADE HOČEJO AZORE NEUTRALNE ZA PAROBRODSTVO.

Združene države, Anglija in Nemčija skušajo izpeljati načrt. Predlog je v zvezi z odprtjem Panama prekopa.

London, 22. septembra. — Vlada Združenih držav, Velike Britanije in Nemčije deluje jo na to, da bodo otoki Azori v Atlantiku neutralni ze vse plovstvo sveta. Ta predlog se hoče doseči, ker se bo z odprtjem prekopa Panama svetovno parobrodstvo mnogo razširilo. Na otokih Azorih imajo Nemčija, Anglija in Združene države skupno postajo podmorskega brzojava, in za slučaj vojne je potrebno, da je dostop do otokov prost.

Otoki Azori spadajo pod republiko Portugal, in z vlado republike Portugal nameravajo vse vlade napraviti pogodbo, da bodo otoki Azori neutralni. Vsi parniki bi bili v tem slučaju varni na Azorih, in prosti vsacega napada.

STRELA VBIJE ŠTIRI NEVESTE.

Budapest, 22. septembra. — Štiri dekleta, ki bi se imele poročiti drugi dan, so bile usmrčene od strele blizu vasi Nagy-Varad.

Vjelo jih je hudourje, in šle so vedriti v jamo v kojo je udarila strela.

TRETJA ŽENA VSTRELI MOŽA.

Knoxville, Tenn. 23. septembra. Tretja žena farmerja M. C. Eversole ga je vstrelila v pričo njegovih dveh prešnjih žen, od kojih je bil ločen. Dala mu je pet strelov. Eversole je živel z vsako ženo v sporu.

LINČANJE V DVEH JUŽNIH DRŽAVAH.

Louisville, Miss., 22. septembra. Neger Henry Crosby je bil linčan ker je ostrašil neko belo žensko. Ko ga je policija iskala ga je našla viseti na veji.

Franklin, Tex., 22. septembra. Neger Will Davis je bil linčan ker je vstrelil, dva bela fanta, in tretjega je ranil. Prvega je vstrelil v prepiru, in druga dva, ko sta ga hotela aretirati.

KARTE KRIVE DVEH SMRTI.

Decatur, Ill., 20. septembra. — Negra Tomaž Gordon in Ed Bias sta se sprla pri igranju s kartami in sta eden druzega vstrelila do smrti.

VLAK SKOČI S TIRA 20 OSEB RANJENIH.

Manhattan, Kans., 20. sept. — Rock Island vlak je skočil s tira, in en osobni jekleni voz za kadilce se je trikrat prekucnil v globočino 20 čevljev. Le eden potnik je ranjen smrtno; 19 jih je zadobilo ložje poškodbe.

GRKI RAČUNIJO NA VELIKO MORNARICO.

London, 21. septembra. Grčija se je odločila, da vstanovi takoj veliko bojno brodovje. Ljudstvo je navdušeno vsled zmag in je pripravljeno žrtvovati vse, da se Grčija vtrdi na morju. Grčija hoče naročiti bojne ladje, križarke in podmorske čolne za znesek od $60,000,000. — do $75,000,000. —

Za narod, ki šteje le okoli 5 miljonov prebivalstva bo to veliki davek, če ne dobi Grčija od Turčije in Bulgarije vojne odškodnine.

SODNIKI ZOPER DELAVSTVO — ZAKAJ?

Calumet, Mich., 22. sept. — Sodnija je prepovedala shode, parade, in glavno, odvzela je delavstvu pravico "picketovanja" ali straženja, da skebi ne bi mogli na delo.

Zakaj vsa ta gonja zoper delavstvo? Edino zato, ker delavstvo zahteva te gonje, tega nasprotstva. Dokler bodo v legislaturah in v kongresu taki poslanci, ki kujejo postave za obrambo kapitalistov in za zatiranje delavstva, bodo vse stavke zastonj. Zakonodajne države in kongres Združenih držav je izvoljen po večini volilcev, in to večino tvori delavstvo, ergo je delavstvo krivo, da ga zastopajo tam kjer se delajo postave, kapitalistični hlapci in delavski nasprotniki. **Volilni dan in industrijelna organizacija ste edini sredstvi s kojimi zamore delavstvo zmagati**; in dokler ne bo delavstvo uporabljalo teh dveh sredstev v lastno korist, ampak v korist drugih, toliko časa ne bo doseglo delavstvo svojih pravic.

Organizirajte se v industrijelne unije in oddajte na volilni dan svoj glas za delavsko stranko in zlomljena bo kapitalistična moč — prej pa nikdar.

Vi možje pa držite z delavstvom vzlic "injunction"!

TRGOVEC ZVABLJEN V SOBO IN VMORJEN.

Indianapolis, Ind., 23. septembra. — Truplo trgovca Joseph Schlansky je bilo najdeno v sobi hotela, katero je najel mladi mož, ki je vpisan v hotelski knjigi kot "W. R. Anderson, Louisville, Ky." Okoli vrata trgovca je zadrgnjena močna vrvica, in vstreljen je skozi glavo.

"Anderson" se je predstavil v trgovini umorjenega kot potovalni zastopnik neke tvrdke in ga je povabil v svojo sobo v hotel pod pretvezo, da mu pokaže blago. Ker se Schansky zvečer ni vrnil, je njegova družina naznanila to policiji.

Morilec si je še vmil roke predno je zbežal, ker je pustil v umivalniku krvavo vodo. Vzel je trgovcu $20. — in žepno uro. Morilec je pustil dva listka s poročilom, da je vmoril trgovca, da ga oropa.

Na enak način je bil oropan trgovec Raff v Louisville, Ky. Ko je vstopil v hotelsko sobo, kamor ga je zvabil "agent." ga je "agent" z revolverjem v roki oropal za $62. — Ropar je porezal telefonsko žico, zaklenil je žrtev v sobo in je všel. Sumi se, da je ropar Joseph Ellis, Richmond, Va.

SESTRI VTONETE V SODU ZA DEŽ.

Marmarth, N. D., 22. septembra. Smejaje se svoji podobi, katero ste videli v vodi v sodu, splezale ste se hčerki farmerja Ostrander tako visoko na sod, da ste se prekucnili z glavo naprej v vodo. Mali deklici ste se tako zagozdili, da niste zamogli iz soda, in mati ju je našla mrtvi čez nekaj ur. Deklici ste bili 2 in 4 leta stari.

"KULTURFOLK" VŽIJE VEDNO VEČ PSOV.

Berolin, 22. septembra. — Uživanje pasjega mesa vNemčiji se je v letu 1912 jako razširilo. Od leta 1907 se poje v Nemčiji vedno več pasjega mesa; vendar leta 1912 se ga je pojedlo izvanredno veliko. Leta 1911 je bilo vbitih v pasjih mesnicah v Berolin 6553 psov, leta 1912 pa že 8385.

To število pa ne kaže koliko psov se v Nemčiji v resnici povžije, zato ker mnogo jih zakoljejo in povžijejo po hišah, brez da bi bili naznanjeni zdravstvenem uradu.

Prusija in Saksonska povžijete največ pasjega mesa.

NEW YORK PRI POGREBU ŽUPANA GAYNOR

TISOČE IN TISOČE JIH STOJI TIHO OB POGREBU. VSA MESTNA IDUSTRIJA STOJI V ČAST VILJEM J. GAYNOR-JU.

New York, 22. septembra. — Truplo župana Gaynor je bilo dvigneno danes iz mrtvaškega odra v mestni dvorani, in mrtvega župana so prepeljali v Trinity cerkev, kjer je škof Greer izvršil episkopalske obrede za mrtve.

Tisoče mesčanov je stalo na stranskih hodnikih, in so tiho zrli počasi se premikajoči sprevod od mestne dvorane v cerkev.

Na čelu sprevoda je jezdilo osem redarjev v vrsti. Za njimi je korakala policijska godba, ki je igrala mrtvaško koračnico, za godbo jezdil je regiment pilicije, po osem mož v vrsti in za jezdecem, korakal je regiment policije peš. Za tem je bil mrtvaški voz, katerega je vleklo 16 črnih konj, in na vozu bila je krsta v črnih prekrogah, in na njej ležali so tri veliki venci. Krsto so spremljali čast ni nosači, kojih je bilo 6 na vsako stran.

Rakev z voza v cerkev je preneslo šest ognjegascev in šest policajev. Tisoče pogrebcev in somesčanov umrlega župana je čakalo zunaj cerkve, ker je bilo v cerkvi premalo prostora za nje. Po končanju cerkvenih obredov prenesli so krsto nazaj na mrtvaški voz, in sprevod se je začel premikati proti Greewood pokopališču v Brooklyn.

Vsa mestna industrija je bila vstavljena med pogrebom, in mestni uradi bili so za ves dan zaprti. En miljon šolskih otrok je v šolah izražalo sožalje za mrtvim županom mesta New York Viljem J. Gaynor-jem.

DIMNIK SE PODRE ZRUŠI LIVARNO.

Chicago, 20. septembra. — Sto čevljev visok dimnik pri Deering tvornici International Harvester kompanije se je podrl, zrušil je streho livarne, in padel je med delavce v livarno. Eden delavec je bil usmrčen, pet ranjenih, mnogo se jih je pa še v času vmaknilo, ko je stotine ton opeke zahrumelo skozi streho.

Vsmrčen bi bilo gotovo več delavcev, če bi se ta nesreča pripetila kateri drugi čas kot se je, namreč v soboto popoldne, ko dela le malo delavcev. Dimnik so popravljali v vznožju.

MESTNI KANAL V ST. LOUIS VDRT.

St. Louis, Mo., 20. septembra. Mestni kanal 75 čevljev v daljavi se je vdrl kolikor je cesta široka in globočina znaša 25 čevljev. Glavne cevi za vodo in plin so se prelomile, in plin se je tako razširil po okolici, da so morali ljudje iz stanovanj. Plinove cevi so zamašili, in okolica bo delj časa brez plina.

Škoda znaša $100,000. — in bila bi mnogo večja, če bi mesto ne zaprlo vodo, ki je drla po kanalu in bi spodjedla hiše.

SEDEM OBDOLŽENCEV STORI SAMOMOR.

Breslava, Nemčija. 21. septembra. Sedem izmed štirnajstih vglednih meščanov, ki so bili obtoženi nevarnih dejanj z mladimi dekleti je storilo samomor. Med njimi je en višji oficir in en višji policijski uradnik.

SUFRAGETKE ZOPET POŽIGAJO.

Liverpool, Anglija 23. septembra. — Požigalski oddelek sufragetk je zapalil palačo, ki je pogorela do tal. Škode je $400,000. — Okoli pogorišča so nastlale s sufragetsko literaturo.

Poslopje se je vporabljalo kot samostan, in je bilo prazno radi preuredbe za bolnišnico.

FRNACOSKI AVIJATIK ZLETI Z EVROPE V AFRIKO

Bizerta, Tunis, Afrika. 23. sept. Francoski zrakoplovec Rolland G. Garros je preletel čez Sredozemsko morje iz St. Rafael Francija, v Bizerto, pomorsko mesto v Tunis. V zelo mu je 7 ur 53 minut.

GOREČ MOST Z VLAKOM SE UDRE 15 PONESREČENIH.

Trempealean, Wsi., 20. sept. — Greath Northern Oriental Limited vlak se je vdrl z gorečim mostom vred, in vse skup je šlo 15 čevljev v globočino. Štiri osobni vozovi so zgoreli.

Vlak je vozil z brzino 50 milj na uro, ko se je pripetila nesreča, in čudno je, da je bila le ena ženska težko ranjenih, 14 oseb je bilo pa ložje poškodovanih. Prestrašeni pasaširji so zbežali skozi okna in vrata.

BIK OBLEGA STANOVANJE

Mandan N. D., 22. septembra. Zloben bik iz državne reform šole je oblegal dom farmerja Henry Grossgebauer štiri ure. Bik je nalomil predno in zadnjo steno hiše, in je hotel udreti v hišo, kjer so bili Mrs. Grossgebauer in šest otrok vsi prestrašeni.

Ko se je farmer vrnil domu napadel je bik njega, vendar mu je vbežal. Farmer dobil je potem puško in mu je dal dva strela v glavo, ter ga je oslepil. Farmer bo tožil reform šolo.

TRI VSMRČENI V ŽELEZNIŠKI NESREČI.

New York., 22. septembra. — Sprevodnik in dva motormana so bili vsmrčeni in dvajset oseb je bilo ranjenih ker sta trešcila skup dva Long Island električna vlaka pri Colege Point, L. D.

Večina poškodovanih so tovarniški delavci, ki so se peljali na delo. Vlaka sta treščila skup v ovinku, ko sta vlaka vozila z brzino 40 milj na uro.

$2000. — ZA ROPARJE.

Grand Rapids, Mich., 20 sept. Dva tisoč dolarjev je razpisanih za prijetje dveh roparjev, ki sta vstopila v draguljadno trgovino J. J. Thomson-a, sta vstrelila dva trgovska pomočnika, tretjega sta težko ranila, in sta šla z zlatnino v vrednosti $5000.

Rop se je dogodil pred 6. uro zvečer dne 18. t. m. ko je bila ulica polna ljudstva. Roparja sta vstrelila dva pomočnika in tretjega sta težko ranila. Pobrala sta ves denar, mnogo dijamantov, in potegnila sta dragocen dijamanten prstan raz prsta enega trgovca, ki je ležal mrtev na tleh. Roparja sta šla ven skozi sprednja vrata, vstopila sta v hišo na nasprotni strani ulice, in tukaj sta zginila.

Dopisi.

De Pue. Ills.

Cenjeni list N. Vestnik! Podolgim času se zopet oglasim, da sporočim kako še kaj živimo tukaj pri nas; no saj ne slišim nič in ne čitam nič iz naše vasi. Delavske razmere so zmiraj tako postarem, toliko da živimo. Da bi si pa kako bogastvo skup spravili tega pa sedaj še ni in ga tudi nebo, doker bo ta sistem vladal med nami. Kako sem se razveselil ko sem videl naš delavski list, res za delavce, in to z dokazom, ne samo s prazno frazo z unijsko znamko. Še mlad in tako napredni! To je nekaj, nakar smo lahko ponosni mi njega čitatelji. List je v kratki toliko zaprek premagal, da je stopil med prave delavske, in na njih čelu koraka nevstrašno naprej. Zato mu je napredek in ostanek zagotovljen. Delavci podpirajte unijski list. Vi za njega on za vas!

Ker sem že pri napredku, naj se še nekoliko vstavim pri konvenciji J. S. K. Jednote. Čital sem v listu G. N. zapisnik konvencije z dne 13. sept. "Uradno glasilo." točka 33, katera se glasi: "Unijski list, kateri ne ruje proti delavskim interesom." In ravno v tisti številki v 7 koloni pa zopet čitam: Uradno glasilo je G. Nareda li se vjemate člani J. S. K. Jednote stem?! Pa brez komentarja.

Tudi v Janezovi plenici čitam z dne 5 sept. v "Drobtinicah" polo obrekovanje in napad na list N. Vestnik in ob enim na urednika samega, ki mu pravi, vaše častnikarstva je pod ničlo. Se ve, Janez, brihtna glavca vleče v častnikarstvu pri backih. Njemu se vidi včenost že v tem, ker vsacega človeka, kateri v njegov rog ne tuli, prav nesramno ob meče s priimki, kateri so najbolj prikladdni takim zabavljačem in kričačem kot je Žoliješki pop. Nič ne de, cenj. list N. Vestnik, ako te napadajo radi narodnosti in napredka. Le tako najprej! Časi te-me minevajo, in zato njega jezi, in ga bo še jezilo, ker mi in list N. Vestnik korakamo naprej, naprej za probujo Slovenstva v Ameriki. Po vsem kulturnem svetu gre veda naprej, tema pa zanjo kriči, zato pa Janeza boli!

Dne 15. septembra se je poročil rojak Alojs Zorič, rodom z Drnovega, z gospico Mary Dojmoč, doma z Šutne. Prav lepo smo se zabavali do ranega jutra, da nismo rabili svetilke ko smo šli domov. Kličem ženinu in nevesti: Bila srečna!

Minuli teden je moloh pobral dve žrtvi. Fr. Bosnar-ja doma iz Čateža na Dolenjskem, n Anton Mežnarič-a, rodom Štajerc. Prvega je ubila kara na ponočnem delu v tovarni, in drugega pa premikalna lokomotiva, tudi na delu. Oba sta bila precej mrtva. Lahka jima tuja zemljica!

Drugih novic ni posebnih. Se še prihodnič kaj oglasim. H koncu do pisa pozdravljam vse čitatelje širom Amerike, kot tudi v stari domovini in ostajem vaš

Jos. Amerza.

Baltic, Mich.

Spoštovano uredništvo Narodnega Vestnika: Upam, da boste te moje resnične besede priobčili v priljubljenem delavskem listu Narodni Vestnik.

Tukaj pri nas je še vedno stavka; razmere so skoraj iste kot v začetku. Resnica, da delajo nekateri skebi po nekaterih rovih, a gre njim jako piškava, ker večina delavcev se drži zvesto delavskega gesla "Vsi za enega, eden za vse."

Ti baltiški poročevalec, stavkar kot sem jaz! zakaj ne prideš na dan s tvojim imenom, kadar prideš na dan z dopisom. Ti imaš iste za norca, če pišeš nekaj kar ni povsem res. Urednik ne more vedeti kako se ta ali ona stvar godi v tem ali onem njemu tujemu kraju, in tako pridejo med svet stvari, ki ne temeljijo povsem na resnici. Prosim te dopisovalec, če si že mož ali fant, govori resnico, resnico in nič druzega. Ti si tvoj dopis popravljal, popravil si ime žene, in dobro bi bilo, da bi ga še popravil, da bo več vreden, četudi bo krajši. Ljubi sobrat, ti meni očitaš, da sem skeb. To je laž, ker skeb jaz nisem bil še nikdar; glej, da popraviš, ko si dal vlist, da je moja žena zoper stavkarje. (Rojak Klobučar, dopisovalec je to že popravil. V listu bile so le začetne črke; toraj ni bil nikdo direktno napaden ali obdolžen. V tem krtičnem času je treba eden drugemu odpustiti. Glavna stvar je- da človek ni skeb. In nas jako veseli povedati vsem slovenskem svetu, da rojak Peter Klobučar, njegova cenjena soproga, in njegova družina niso skebi. Uredništvo.) Mogoče je nepoznaš, dopisnik. Ona še ni ničesar slabega storila ali kaj slabega rekla temu ali onemu stavkarju. Kadar boš poročal listom poročaj resnico in podpiši ime — in mirna Bosna. Ni se treba bati ali sramovati spraviti resnico na dan, in pod resnico se lahko vsak podpiše. Jaz sem tukaj na Baltic že v drugi stavki, ali, dosihmal sem se zavedal delavskih dolžnosti, in nisem mojih tovarišev, ki se bijejo za delavske pravice, nikdar izdal. Istotako je moja žena istih misli, kot sem jaz.

Peter Klobučar.

Denver Colo.

Cenjeno uredništvo Narodni Vestnik: Prosim priobčite par verstic v vašem cenjenem listu. Ker se le malo kedaj sliši iz tukajšnje naselbine v listih si jaz usojam opisati malo tukajšnje razmere.

Kar se tiče dela je srednje; tako da se nemoremo preveč pohvaliti.

Na društvenem polju pa prav lepo napredujemo v vsakem oziru, naj si bode v članstvu, kakor tudi v finančnem oziru. Imamo namreč štiri slovenska in eno hrvatsko podporno društvo, katera vsa so na dobri podlagi.

V štev. 162 tega lista sem čital tudi od nekega dopisnika iz Denver, Colo., glede Z. S. Z., da se počasi razvija glede članstva. Ne bom ravno oporekal temu; toda glede finančnega ozira pa nadkriljuje več drugih slovenskh podpornih organizacij v primeri denarja s številom članstva. In tudi upamo da se članstvo v kratkem času podvoji. Tako bo tudi ta organizacija imela dostojno število članov kot druge slovenske organizacije v Ameriki.

Ne morem si tudi kaj da ne bi kritiziral dotičnega dopisnika v štev. 162 N. V., ko piše od nekega Sloveskega saloonerja, da zaničuje svoj materin jezik. Tukaj je deset sloveskih saloonarjev, kateri, kolikor jaz poznam, so vsi pošteni Slovenci, ki se ne sramujejo slovenskega jezika. Jaz mislim, da ima dotični dopisnik "piko" na katerega salunarjev, in se mu je pripetilo, da mu je pokazal vrata, ker tudi tukaj se dobi tak, da bi se lahko reklo "pil bi ga vsak h.... č, plačal pa nič."

Dotičnik, ki tudi pravi, da so tukajšnji delavci nezavedni, da hočejo biti rajši "Avstrians" kot Slovenians to ni res. Vsaj kolikor je meni znano so jako zavedni naši rojaki tudi v tukajšnji naselbini. Toliko dotičniku v pojasnilo; ako hoče še kaj zvedeti sem mu na razpolago kadar hoče. K sklepu pozdravljam vse cenjene rojake in rojakinje širom Amerike, tebi cenjeni list pa obilo dobrih naročnikov in predplačnikov.

Joe Prijatu.

ZAPISNIK

tretjega glavnega zborovanja S. S. P. Zveze v Milwaukee, Wis.

(Dalje.)

Conemaugh, Pa., 8. sept. 1913. Društvo št. 59. S. S. P. Z., pozdravlja konvencijo in ji priporoča združitev vseh slov. podp. organizacij. Martin Jager.

Collinwood, O., 8. sept. 1913. Član št. 26 S. S. P Z. John Lokar želi konvenciji obilo vspehov.

Darragh, Pa., 8. sept. 1913. Pozdrav od S. D. P. in P. Družbe! Josip Hauptman, gl. tajnik.

Vsem pozdravom se zakliče trikratni: Živijo!

Prebere se pismo od bivšega člana Aug. Trošta, v katerem prosi, da bi ga konvencija zaslišala v zadevi njegove izključitve, v namen, da razjasni in pojasni vso zadevo. K besedi se glasijo: Duler, J. Hočevar in A. Kužnik. Zadeva se odloži za toliko časa, da se prej reši zadeva br. M. Ulepiča. Še prej pa gl. tajnik prebere brzojavko, katero pošlje konvencija na društvo št. 97 v Calumet, Mich. Glasi se: Western Federation of Miners:

The delegates to the Convention of the Slovenic Progressive Benefit Society in Convention of assembled at Milwaukee, Wis., as sure you ol bur sympathy and mo ral support in your efforts to better your condition urge you to stand fast for the principles for which you are fighting.

Convention of S. S. P. Z.

Nadaljuje se z zadevo br. Ulepiča. Stavi se več predlogov, kako bi rešili celo stvar. Po daljšem pojasnilu del. Kovačiča se razvije živahna debata, iz katere se razvidi, da Ulepič ni ničesar zakrivil, vsled česar ga je gl. odbor izključil. V debato so posegli :Kovačič, Fric, Kalan, Kos, Mladič, Benko in M. Hočevar. Stavi se predlog, da se M. Ulepiča sprejme nazaj v vezo, **kakor starega člana**. Predlog sprejet. Tožne stroške nosi veza.

Na vrsto pride zadeva Trošta. Dovoli se vstop in se mu podeli beseda. Zagovarja svoje stališče in pojasnjuje celo afero. Povdarja, da ga ni sodil porotni odbor, pač pa gl. upravni odbor, ako prav je društvo št. 1. sklenilo s 15 glasovi proti 1. da se ga obdrži v Zvezi. Po zagovoru in odhodu rojaka Trošta, se o stvari razvije živahna debata. K besedi se oglasijo; Hočevar, Kužnik, Benko, Muhvič, Kos, Mladič, Ivanšek in Kalan. Stavi se predlog, da se roj. Trošta sprejme v Zvezo kot novega člana, ako Trošt stvar, to je kritiko v toliko popravi, da je bil v nekem oziru napačno informiran, v drugem oziru pa, da se je njegovo kritiko preostro razumelo.

Predsednik Mladič izjavi, da je proti temu, da se take člane sprejema v Zvezo.

Stavi se proti predlog, da se Trošta ne sprejme v Zvezo. K predlogu se oglasijo: Muhvič, Kužnik, Konda, Kos Marn, Golob. Da se zadeva še jasnejše razjasni, se prečita še pritožba Troštova poslana na gl. porotni odbor. Na to se stavi vrhovni predlog, da se Trošta sprejme kot starega člana brez vstopnine. K vrhovnemu predlogu govore: Hočevar, Benko Kalan, Balant, Jurak, Kos, Fric, Glojek, P. Kočevar, Kaučič, Konda in Muhvič. Debata se zaključi. Predlog dobi 43 glasov, proti 21 glasovom.

Preide se na glasovanje predlogov. Predlog, da se ga sprejme v Zvezo kot novega člana, dobi večino nad drugimi predlogi. Trošta se sprejme v Zvezo kot novega člana z izjavo, da da zadostilo gl. odboru.

Nadaljuje se s čitanjem gl. zapisnika. Del. Kovačič vpraša, ka ko je to, da se zvezne znake računa po $1, ko so se vendar veliko ceneje nabavili. Gl. tajnik pojasnuje, zakaj so se znaki računili po tej ceni; namreč: Je sploh navada da se znaki računajo po tej ceni. Ker je pa Zveza mlada in potrebu je denarja, je glavni odbor gledal da je naročil znake čim cenejše jih je bilo mogoče dobiti. Pojasnilo se sprejme.

Seja se zaključi ob pol šestih popoldne.

7. seja v četrtek dopoludne 11. sept. 1913.

Konvenčni predsednik odtvori sejo točno ob 8 uri dopoludne.

Čitanje delegatov in glavnih odbornikov; navzoči so vsi, razun del. J. Potočarja, ki pa pride 20 min. pozneje. Potočar se opraviči in konvencija ga oprosti.

Čita se zapisnik 5 seje z dne 10. sept. 13., ki se brez ugovora sprejme. Nadalje se čita zapisnik 6. seje istega dne popoludne. Sprejme se zmalim dodatkom pri točki glasovanja za sprejem roj. Trošta.

Čitanje pozdravov.

Brzojavke:

Bradley, Ill., 10. sept. 1913. Josip Kalan, Milwaukee, Wis.

Pozdravljeni delegatje in slavna konvencija. Delujte v prid posameznih članov in naše slavne organizacije, mnenje našega društva je, da en mož nezastopa, več kakor dva društva.

Društvo št. 95.

Ely, Minn, 70. sept. 1913.

Slavna zbornica! Želi se vam mnogo vspeha v korist in povzdigo naše dične organizacije S. S. P. Z. Živei delegatje! Vsi člani društva št. 54.

Josip Bolka, tajnik.

Barberton, O., 11. sept. 1913. Josip Benk, Milwaukee., Wis.

Pozdravljeni delegatje tretje redne konvencije! Delujte složno in premišljeno za korist Zveze in nje napredek. Trudapolno vaše delo naj rodi obilen sad. Delujte za združenje naprednih Jednot in Zvez, ker le v združenju je moč. Le močno združeni bomo pokazali svojo moč nazadjaškemu sovragu. Živel socijalizem, živeli delegatje! Živela S. S. P. Z!

George Kos, Martin Železnikar.

Farmington, Mich. 11. sept 1913

Slavna konvencija! Vsekupno članstvo pričakuje od vas bolju bodočnost organizacije. Živeli delegatje in gl. odborniki!

Mileshinic in Kubin od št. 31.

Pismeni pozdravi:

Pozdrav konvencije!

Zadruštvo št. 70, August Samec, tajnik, Aloizi Strle, preds.

Za društvo št. 83 sv. Barbere, August Samec, tajnik.

Za društvo Zarja Svobode S. D. P. Z. Alojzi Sarle.

Za društvo Vrtni Raj S. N. P. J. Anton Poje.

Hermenie Pa., 9. sept. 1913.

Slavna konvencija! Društvo št. 80 S. S. P. Z. bratsko pozdravlja vse delegate.

Frank Osterman tajnik.

Calumet, Mich., 10. sept., 1913.

Cenjeni delegatje! V daljšem pismu se posebno priporoča, odločnega koraka proti skebom — grobokopom trpečega delavstva. Le pošteni mož je, odločni borilec za delavsko pravo naj imajo biti člani naše S. S. P. Z.!

Leon Junko, tajnik, Anton Gešelj, član št. 97 S. S. P. Z.

Vsem pozdravom se zakliče trikratni živijo!

Nadaljuje se s čitanjem zapisnika gl. dbora.

Pri zapisniku 19. redne seje gl. odbora se oglasi več delegatov k besedi radi homatije pri št. 20, ker se čuje splošna želja in ista glasno izraža naj se radi dragega časa in važnega dela, ki ga konvencija ima z drugimi važnimi deli, naj se osebni ponosumakne celotnemu dobrobitju naše mlade organizacije.. To se vpošteva in se preide brez ugovora na drugo točko.

Pri računu gl. porotnega odbora se debatira in končn sklene predložiti račun v pretres konvenčnemu preiskovalnemu odboru. Sprejeto.

Glede fotografiranja članov konvencije se prepusti del. Lenku in Komeršeku, da ta dva preskrbita vse potrebno in le le mogoče, naj se to popravi v soboto popoludne. Sklep seje ob 12 uri.

8. seja v četrtek popoludne 11. sept. 1913.

Konvenčni predsednik otvori sejo točno ob dveh popoludne.

Čita se imenik delegatov in glavnih odbornikov; navzoči so vsi.

Konvečni predsednik naznani da je prišel na konvecijo Zvezni tajni nadzornik, M. Mladič. Podeli se mu beseda, da poroča o svojem delovanju, M. Mladič pojasnjuje težavno in nevarno delo tajnega nadzornika. V svojem delovanju je sprevidel, da se v marsikateremu slučaju izrablja bolniško podporo. Tajni nadzornik je jako potreben in v prihodnje priporoča velike pozornosti. Kjer je bil tak prepir, je skušal nesporazumljenje pravnati, kar se mu je v več slučajih posrečilo. Deloval je ves čas iz požrtovalnosti in za dobrobit Zveze brezplačno. V prihodnje pa tega posla ne bode mogel več prevzeti in naj se v naprej kateri drugi žrtvuje. Stem se Zvezi zahvali za zaupanje in želi plodonosnega dela. Na soglasni sklep konvencije se konvenčni predsednik v toplih besedah zahvali bratu M. Mladiču za nesebično in požrtovalno delovanje.

Čitanje pozdravov. Brzojavke.

Balck Diamond. Wash., 11. sept. 1913.

Cenjena konvencija! Pozdrav vsem delegatom S. S. P. Z. Delujte trezno in premišljeno. Kakoršno delo, tak vspeh. Delujte složno za zjedinjenje vseh jednot in Zvez. Vsi za jednega eden za vse.

Podkrajnik, Pavlič.

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU.

Možje.

Poskusite enkrat

"Right-Cut"

tobak; najboljši tobak za čikanje.

5 centov zavitek.

ROJAKI!

Sedaj je čas, če hočete napraviti denar z lotami pri jeklarni v New Duluth. Lote se bodo s 15. oktobrom podražile. NEW DULUTH je in bo najboljši del za biznes in za stanovanje v bližini jeklarne, in zato se ne prodajajo loti talijanom, Črnogorcem in Grkom. — Podrobnosti daje:

FRANK HITTI
ZASTOPNIK NEW DULUTH LAND CO.
Box 231, Hibbing, Minn., ali Aurora, Minn.

Pozor! Pozor! Pozor!

Z malim denarjem veliko zabave!

Najboljši in najnovejši GRAMOFON samo

$7.50

Naročite si najnovejši GRAMOFON, s katerim si lahko napravi prijetno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo za mal denar.

Naš GRAMOFON je popolnoma nova iznajdba. Nadkriljuje druge radi čistega, močnega glasu, vsled tega vam ga najtopleje poročamo. Ako si naročite naš GRAMOFON, smo prepričani, da boste z njim jako zadovoljni.

Prodajamo tudi **igralne plošče** najboljših pesnikov in godbenikov po **65c** komad. Naše plošče so izdelane popolnoma iz nove snovi te pri vporabljenju nikakor ne pokvarijo. Ako padejo, se ne razbijejo in to dejstvo jim daje prednost pred vsemi drugimi izdelki.

Jamčimo najboljšo in pošteno postrežbo s tem, da v slučaju nedovoljnosti naročnikom denar vrnemo. Vsa naročila se morajo poslati plačati. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj.

BENKO RUS & Co
11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

A. M. MURNIK

Grant Avenue **Eveleth, Minn.**

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAČIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!

PRIDITE IN SI OGLEJTE NAČO ZALOGO TER PREPRIČAJTE O NAČIH NIZKIH CENAH.

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE,
Northwestern Passenger Agent, **ST. PAUL, MINN.**
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE V AMERIKI

INKORPORIRANA V DRŽAVI ILLINOIS.

NAJBOLJ POTREBEN ZAVOD ZA SLOVENSKI NAROD V AMERIKI.

URADNIKI:

Predsednik: **Frank Sakser**, 82 Cortlandt, St., New York.
Podpredsed.: **Paul Schneller**, 208 5th St., Calumet Mich.
Tajnik: **Fr. Krže**, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: **Geo. L. Brozich**, Box 424, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

Joseph Benka, predsednik, 11250 Indiana Ave., Chicago.
Frank Mladich, John Žvanut, A. H. Skubic, Frank Podboj, vsi v Chicago, Ill.

DIREKTORIJ

obstoji iz vseh zgoraj navedenih uradnikov in nadzornikov ter še sledečih rojakov:

John A. Germ, Braddock, Pa.
Ivan Pajk, Conemaugh, Pa.
John Gantar, Frontenac, Kansas.
Matija Pogorelc, Chicago, Ill.
Louis J. Pirc, Cleveland, Ohio.
John Verderbar, Chicago, Ill.
E. J. Mencinger, Pueblo, Colorado.

Vsaka slovenska organizacija, ki šteje po dva ali več društev, je opravičena do enega člana v direktoriju.

Vsak slovenski list v Ameriki je opravičen do enega mesta v direktoriju.

Vsa ostala samostojna društva so opravičena do enega zastopnika v direktoriju.

Rojaki! Agitirajte za **Slovensko Zavetišče v Ameriki**, ki naj bode spomenik skupnega narodnega dela. **V potrebi smo si vsi enaki**, podpirajmo eden drugega in skrbimo za one, ki si sami pomagati ne morejo.

Vsi dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na tajnika: **Fr. Krže, 2616 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.** ki denarne pošiljatve oddaja blagajniku tedensko.

Črna žena.

Zgodovinski roman. — Priredil Javoran.

(Dalje.)

France je napeto poslušal. Sapa mu je zastajala, srce se mu krčilo, kaj naj stori? — Prav blizu njega je rastel gost jelšev grm; naj se li skrije vanj? Iz grma bi laho opazoval vse okrožje, ako pa spada pod njegovo stražo, njega bi panihče ne opazil. — Storjeno, storjeno. — Samo par skokov in že je bil pri grmu. Hitro je potisnil glavo v grm, a preden je mogel potegniti še noge v grm, je zaslutil, kako ga je nenadoma objelo okoli vratu dvoje rok in nad glavo je opazil dvoje žarečih oči. Na uho so mu pa že donele besede, z jokom skoro zadušene besede:

"O, ljubi Radko, zopet te imam! Slednjič si vendar zopet moj! Radko zakaj si mi napravil to?"

S silo se je izvil France iz objema. Nigana je skočila iz grma in stopila predenj s prekrižanimi rokami. Oblečena je bila skoro enakor jeseni, le da je bila sedaj njena obleka še bogatejša s tkanino in indragimi kamni; lase je imela pomaziljene z duhtečimi dišavami in vrhu glave se ji je svetil srebrn venec.

Hotela ga je še enkrat objeti, a mož jo je surovo pahnil od sebe in ji šepetal:

"Nigana, ne pehaj me v nesrečo! Stojim na straži in zato ne smem z nikomur govoriti."

"Kaj? z menoj ne smeš govoriti? Z Nigano, svojo ženo, ne smeš govoriti?" mu je kričala žena v obraz tako od blizu, da je čutil na svojih ustnicah njen vroči dih.

"Nigana, saj nisem več tvoj, ampak sedaj služim domovini; prisegel sem jizvestobo in odzdaj je moje življenje boj zoper turnejane."

"In meni? Nisi li meni poprej prisegel zvestobe pri Očetu in meni? Nisem te pustila zlatolasi ženi na Kranjskem, pa te tudi vojske bom pustila. Moja pravica je starejša, močnejša.!"

"Nigana, ti si kriva. Če bi bila izpolnila le deseti del svojih obljub, bi te ne bil nikdar zapustil; a zdaj ne pomaga nič. Cesarska služba je stroga in nanjo sem sedaj navezan z dušo in s telesom. Prisegel sem svojemu vrhovnemu poveljniku Sigmundu Pollheim, ki že zdaj poveljuje obmejnim četam. — Sicer pa tu tudi ni tako samotno in zapuščeno kakor v tvoji hiši v Bjelini."

"Tako samotno! Tako zapuščeno!" je vzdihovala žena. "O, Radko, ne morem pomagati. Pustinjski duh me zgrabi kakor veter kosprediva, pa ne morem več obstati. In tedaj nisem več Nigana, nisem samo postava brez duha, brez duše, brez volje. Žene me proč v tujino, ne vem kam, in ne morem se braniti.... Toda, Radko, kliče na zeleno Štajersko, kjer so lepa mesta in prijazne vasi in kjer prebivajo dobri ljudje; tam me ne bode dohitel pustinjski duh, tam bom vedno ostala pri tebi!"

"Ne gre kar tako, ni mogoče, Nigana; cesarju sem prisegel in če zaverim prisegi, me doleti smrtna kazen.

"Saj nisi imel pravice priseči cesarju; s to prisego si ravnal proti svojo dolžnost, Radko, ti si nezvest, verolomen!" je strastno vzdihovala žena; "ali se še spominjaš, kako si mi dal besedo pred tem duhovnikom v Bjelini.?"

"Nigana," jo je strogo zavrnil mož, "ti si verolomna, ti si mi nezvesta. Stokrat si ravnala zoper svoje dolžnosti; zato me je pa duhovnik v Bjelini odvezal od moje besede. Prost sem in svoje življenje sem daroval cesarju.!"

"Radko! Radko! Ali je res? Ti si prost? Osvobodil si se? — — Nigane ne poznaš več? Nigana ti je tuja, preslaba; več ne maraš zagorele ciganke!.... Zopet hočeš proč med divje gore, k zlatolasi ženi!.... Toda prisegam ti pri svetlih zvezdah, da ne smeš biti srečen z njo, tega nikakor ne pustim — Za teboj pojdem, če treba na konec sveta, in če te najdem pri njej umorim njo in tebe!"

"Nigana, brzdaj svojo strast," je rekel mož žalostno, "saj nimaš vzroka, da bi postala ljubosumna.... Zalke v svojem žvljenju ne bom videl več. Ne pojdem med gorenjske gore, marveč v krvavo vojsko; tam me bo sprejela bleda smrt v svoje naročje. Če bom umrl za domovino, bom vsaj vedel, zakaj sem živel."

"O, Radko, ljubi Radko, tudi smrti te ne pustim! Svoje življenje moraš dati meni in nikomur drugemu in tudi smrti ne!.... Kri, rožna kri na tvojem ljubem obrazu! — ne, ni mogoče, pri tej misli se kar tresem! — Rajša, kakor da bi videla tebe mrtvega, rajša umrjem jaz!.... V vojsko ne smeš! Naročil bom svojim rojakom da te bodo skrivaj odpeljali, tako da te cesar ne bo nikdar več dobil!"

"Nigana, nikar ne ravnaj nepremišljeno. Moja služba je neizprosna; kdor bi položil le roko name ali če bi pokazal le najmanjše znamenje nasilja, ga moram prebosti, pa če si tudi ti ali tvoji rojaki!"

"Mene prebosti?" je divje kriknila ciganka, "prebodi me, tu stojim pred teboj, mirno in tiho — — le zabodi mi meč v srce in potem greš lahko k svoji beli punčari!.... Svojo dušo si mi že tako vzel in brez tvoje duše zame ni življenja!"

Pri teh besedah je ciganka odstopila par korakov od njega in obstala mirno kokor drevo.

"Grozna si, Nigana," je vzdihoval France; "s svojim početjem onesrečiš sebe in mene! Premisli vendar, na straži ne smem govoriti z nikomur.... Zdaj sem te poslušal tako dolgo in če se to izve, bom moral za to pretrpeti težke kazni, ali bom moral iti celo v ječo. Pojdi, Nigana, pojdi proč!"

"Zaradi mene ti ni treba trpeti kazni, ljubi, dobri mož! Toda tako te vendar ne smem zapustiti.... Zopet te moram videti — zopet te moram imeti!"

Od dalje se je začul vojaški klic.

"Za božjo voljo te prosim, Nigana, pojdi proč!" jo je silil France; "patrola prihaja; če te najdejo tukaj, sva oba izgubljena."

"Ne bodo me videli, že grem, Radko. A še te moram videti. Povej Radko, boš-li jutri ob tej uri zopet tukaj?"

"Da, še dve noči bom stal tu na straži; toda vedi, da na straži ne smem govoriti; to je strogo prepovedano."

"Samo prišla bom, Radko; saj ti ni treba z menoj govoriti."

"Ti pa govoriš z menoj in vendar jaz ne smem na nič druzega paziti kakor na stražo.... Ti se ne moreš zdržati, da bi ne govorila jaz pa ne smem prelomiti svoje dolžnosti. Bolše bo, da zamenjam svojo stražo z drugim mestom.... Toda pojdi proč, Nigana, — pojdi — pojdi! Če te najdejo tu, te bodo vjeli in zaprli."

"Ne grem, dokler mi ne obljubiš, da jutri zopet prideš. Ne bom gvorila s teboj — niti besedice ne, — samo da te bom videla in da bom pri tebi.!"

Da, jutri zopet pridem, Nigana, toda sedaj teci, da te ne opazijo!"

Strastno mu je stisnla še roko v slovo in nato je skočila kakor veverica v grm in izginila v njem. — — — —

(Dalje prihodnjič.)

Prestolonaslednik Rudolf.

Njegove pustolovščine, ljubavne spletkarije in njegova tajnostna smrt.

(Dalje.)

Obžalujem iz vsega srca vse storjeno ter upam, da bodem hitro dobil na vse svoje prejšnje pustolovščine.

To je izpisek iz izvirnega pisma in v tem smislu je pisal Rudolf svojemu očetu. Štefaniji je pa pisal.

Preljuba Štefanija!

Globoko sem ranil tvoje dobro srce. Nisem vreden, da se s tem tvojim približam tebi, tvoji čisti duši. Storim pa to vendar v nadi, da bodeš napram meni dobrosrčna ter mi bodeš odpustila.

Ti si dobra kristjanka, naučila si se odpuščati sovražnikom in upam, da bodeš morebiti tudi meni. Prosim te za to. Tukaj sem v pustinji osamljen te se mi sedaj predstavlja slika mojih pregreh. Želim te pozabiti na vse, živeti hočem za tebe, edino za tvojo ljubezen....

Iz teh pisem se razvidi, da je Rudolf v resnici začel premišljevati, kako bi mogel popraviti vse to, kar je prej zagrešil. Iz teh pisem tudi opazimo, da je hotel pozabiti na Marijo in na vse svoje prejšnje pustolovščine.

Nekega dne, ko se je Rudolf vrnil iz sprehoda, mu Lariš reče:

"Cesarska visokost, oprostite mi, da se mešam v vaše cesarske zadeve, prepričan sem pa tokrat, da storim le svojo dolžnost."

"Kaj je novega, dragi moj Lariš? V kake cesarske posle si zapletel?" "smejal se je Rudolf." Morebiti se hočeš dati kronati za novega cesarja?"

"Tega ne, vaša visokost, ali druga stvar je, namreč o— — —"

"Torej, vun z besedo!"

"Kakor ve vaša cesarska visokost, imam jaz na Dunaju svojo ženo, Katrico pa mi je pisala — — —"

"Kaj, ti si ji pisal in naznanil naš naslov?" mu pade v besedo.

"Nisem, vaša visokost. Pisala mi je na naslov, ki sem ji ga dal na Dunaju. Znano vam je, da sem dobival pisma od nje, ko smo potovali čez Carigrad, na naslov enega mojih prijateljev, on pa vedno pošilja liste tja, kjer se nahajamo mi. Na ta način sem prejel sedaj pismo od svoje K. ...."

"Katrice, pismo," pridene Rudolf. Torej kaj je novega?"

"Pише mi, da je baronesa Večera iz Dunaja zginila. Iskali so jo povsod, pa nikjer ni sledu o njej. Na Dunaju mislijo vsi, da je odpotovala za nama."

"To ni dobro! Sicer pa, pusti vso zadevo meni."

"Lariš odide. Rudolf pa se je zamislil.

* * *

Baronesa Marija Večera je dospela v Carigrad ter je dobro prevdarila, da je tudi Rudolf že moral priti tja. Vzela je seboj vso gotovino in dragocenosti v trdnem prepričanju, da najde Rudolfa. Ko pa je prišla v Carigrad, je bila kot izgubljena. Imela je sicer v mestu znanca, ni pa hotela iti k njemu, ker se je bala, da bi jo pri njem iskali njeni roditelji. Njen stric je bil v Carigradu bankir. Nekaj si je poiskala v evropejskem predmestju. Naročila si je časopise, seveda nemške ter je z največjo vnemo zasledovala vsa došlih tujcev, ker je vedela, da se Rudolf gotovo ne nastanja kakor v kakem hotelu. In tudi to je prav pogodila, da se Rudolf v hotelu ne vpiše s svojim pravim imenom, temveč kako drugače.

Toda izslediti ni mogla ničesar. Neko jutro je čitala v časopisu, da je trgovec Ivan Schwitzer prejšnji dan ustrelil krasnega gorskega orla. To jo je napravilo pozorno. Vedela je, da je Rudolf strasten lovec vsled česar si domisli, da bi bilo mogoče, da se Rudolf skriva pod tem imenom. Iz časopisov je tudi zvedela, da stanuje ta Schwitzer v hotelu "Grand." Da bi se o tem prepričala, si najame ravno naproti vhodu hotela malo sobo, v kateri je sedela neprestano od ranega jutra do pozne noči.

Rudolf, opozorjen od Lariša, da je Marija iz Dunaja naenkrat izginila, je bil prepričan, da ga bode tukaj iskala, ter je vsled tega redkeje zapuščal hotel kakor prej. Kadar je šel na sprehod, je to storil edino v zaprti kočiji te se dal navadno prepeljati do Bospora, kjer si je naročil čoln in se potem vozil po Bosporu.

Marija pa ni odnehala sedeti pri oknu najete sobice. In res, neki dan zapazi Rudolfa. Spoznala ga je takoj.

"Govoriti moram ž njimu," vsklikne polglasno ter se obleče.

Vratar v hotelu ji radevolje pojasni, kje bo našla trgovca Schwitzerja. Ni poteklo desetine minute in ona je že stala pred Rudolfom.

"Marija, ti tukaj?!" vsklikne Rudolf zelo iznenadjen ter pobledi.

"Da tukaj, Rudolf, prišla sem za teboj."

"Za Boga, Marija, usoda je odločila drugače, mida se morava ločiti za vedno."

"Kako to govoriš, Rudolf? Ali misliš ti resno? Ali je tvoja prisega nič? Ali se bojiš vsake malenkosti?"

"Oh da, daMarija midva si nisva usojena." vzdihne Rudolf

Marija sede k Rudolfu. Prime ga za rame in začne:

"Rudolf, ti niti ne veš, kaj se je zgodilo na Dunaju. Prišla sem ti povedat. Jaz vem, da svoja biti ne morava nikoli, ali boli me, ker si se ti napram meni ohladil, zdaj ko sem že pretrpela tolike muke"

"Kaj zamorem storiti?"

"Vidiš, tvoja prisega je piškav oreh. Jaz pa ne bodem zlomila svoje prisege. Umrla bodem za tebe..... ti pa....."

"Ti umreti, pa vendar zakaj, kaj nama bode to pomagalo?" vpraša Rudolf.

"Jaz bodem umrla, ni več daleč do tega. Imela sem s kneginjo Luizo Koburžko dvoboj in jaz sem zgubila."

"Kaj to govoriš?"

"Kneginja Luiza me je razžalila in jaz sem ji napovedala dvoboj. Ona je izžrebala življenje, jaz pa smrt, potegnila sem črno krogljo iz vrečice."

"Kedaj, Marija, kje? O tem še ne vem ničesar!"

"To pa vse zaradi tebe, ali jaz se ne bojim smrti, umrla bodem z veseljem, ker vem da bom umrla za tebe. Tega nisem smela povedati nikomur, nikomur izdati, ker sem tako prisegla, ali ker si prelomil svojo prisego ti, zamorem jo tudi jaz svojo. S tem sem ti povedala vse."

"Mogoče, da je ta dvoboj bil sama prevara?"

"O, ne! žrebale sve dvakrat. Ona je vlekla in jaz sem vlekla, me ni je vsakokrat kazalo smrt. V letu dni moram umreti."

"To vse me je zelo iznenadilo, Marija, jaz nisem vedel do sedaj, še ničesar. Kaj si ti sklenila storiti?"

"Umreti želim."

"Umreti, umreti!?" mrmral je Rudolf žalostno.

"Da, umreti, želela bi pa, da tudi ti držiš svojo besedo ter z menoj umreš."

"Ja, svojo besedo? Oh, da spominjam se..... v Mayerlngu.... Ali jaz imam ženo otroka...."

(Dalje prihodnjič.)

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN
poseti naš
Ely Opera House
kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča
VODSTVO.

Prepričajte se o istinitosti!
Poskusite enkrat sodček mojega najboljšega rdečega vina iz Euclid grozdja. Za pristnost jamčim, ker ga lahko rabi vsak mašnik pri sv. daritvi. Vina imam veliko v zalogi. Cena $24.00 barrel. Postrežba točna in v popolno zadovoljnost.
Za obilna naročila se priporoča
Louis Lah,
trgovec z vinom
1033 62nd St., N. E., CLEVELAND, O.

Stari telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.
Frank Brand
—: TRGOVEC :—
Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM
201-203 Commonwealth Ave.,
NEW DULUTH, MINN.
Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

John Bartol
CHISHOLM, MINN.
Grocerijska prodajalna
NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI.
PRIHRANIM VAM .DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH. PREPRIČAJTE SE!

Frank Veranth
ELY, Minn. = Phone 96.
PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROČILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA.
Narocite pravocasno, da boste imeli kadar rabite.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.
PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.
NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

PRISTOPAJTE K PODPORNIM DRUŠTVAM IN JEDNOTAM!

Elco Theatre
ELY, MINN.
VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.
Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.
VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.
Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.
J. A. GRAVES, lastnik

Prodajam
Concord vino sodček po $20.00
Catabie " " " 30.00
Tropinovo žganje, galona 2.50
Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico. Umestno je naročati blago sedaj, predno ne nastopi huda zima.
Z velespoštovanjem
A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja,
vogal Holmes & St. Clair Ave.,
CLEVELAND, OHIO.

KOVALL & SON, ELY, MINN.
GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA
Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi dosti novih oblek za dečke; dalje vsakovrstnih trpežnih obuval in lepega blaga za ženske obleke. Cenj. odjemalcem se vljudno priporočamo za obilen poset pri nakupovanju.
V POSLOPJU SARTORI BROS. ELY, MINN.

KDOR ČITA POLUTEDNIK "NARODNI VESTNIK" IZVE NAJNOVEJŠE NOVICE IN PODKUJE SE V VEDAH, KI SO ZA PRAKTIČNO ŽIVLJENJE POTREBNE.

FIRST NATIONAL BANK
Chisholm - - Minn.
Kapital $25.000. Preostanek $29.318.
Osebna odgovornost $5,000.000.
Obrestuje denar po 3%
Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.
Posebno pozornost dajemo Slovencem.
Pridite in se prepricajte!

CENTRALNA LEGA.
ČISTO NA NOVO OPREMLJENO.
SOBE S PARNO KURJAVO, TOPLO IN MRZLO VODO. UREJENE PO NAJBOLJ MODERNEM NACINU.
Park Hotel
ILIJA RATKOVICH, lastnik
ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET
TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.
SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET.
CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

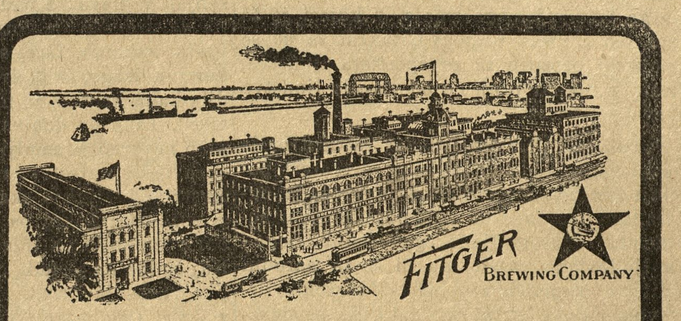

Fitger Brewing Co.
Duluth - Minn.
Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.
Josip Gerzin
zastopnik za ELY, Minnesota.

M. F. SKALA, agent za
"Pabst" Milwaukee in "Peoples" Duluth pivo.
Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt.
Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v
ELY, MINN.
Telephone No 52.

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Sami-Weekly.

Owned and published by the
Slovenian Printing & Publishing Company
a corporation.
Joseph Koshak, Treasurer
Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald
Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest
Rates on application

„Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"
Izdaja
Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.
izhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:
"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street
Duluth, Minn.

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

ALI NI VRAŽEVERSTVO. VZROK UBOŠTVA?

(Dalje.)

A ne samo stari časi, tudi moderna civilizacija naprednega dvajsetega stoletja v svobodni ljudovladi Združenih držav ima duševne gore in duševne jame pred katerimi se večina ljudsta trese in klanja še danes.

Vzemimo bankirje, velebankirje. Mi smo naučeni vraževere, da se mora denar, ki spada vsem ljudstvu, in tudi vladni kredit, vporabljati največ zato, da se zvišuje bogastvo bankirjev in denarnih carjev. Po vsej republiki imamo bankirje, ki držijo denar, ki spada ljudovladi, toraj ljudstvu. in ga posojujejo podjetnikom, trgovcem in farmerjem proti skopuškim obrestim, ali pa sploh odrečejo posojilo, če se vstrašijo obstoječih razmer.

V Združenih državah je nekaj mož — mogoče ne več kot en ducat — kateri imajo v rokah takorekoč vso denarno moč republike. Ti financijelni velikani se tresejo, če slišijo pošteno in pravično besedo "Enakost." Boj ijo se, da bi jim delal kedo zapreke pri plenenju in ropanju ljudstva na debelo. Če oni zaklenejo svoje denarne skrinje zato ker se bojijo, da bi jim denar ne nosil visokih obresti, trpi vse ono ljudstvo, katero se ne straši dela in proizvajanja človeških potrebščin. Industrija zaspi, trgovstvo se vstavi, farmerstvo se preneha širiti — zato ker se ljudstvo klanja vraževeri, da bi se svet podrl, če ne bi imelo deset ali dvajset mož ves ljudski denar v rokah .

Kakor hitro se ljudstvo otrese vraževere, da morajo kontrolirati vso financijelno moč ljudovlade le nekatere privatne ali zasebne osebe, katerim dolguje celo vlada, kakor hitro bo pričelo ljudstvo rabiti svoje možgane, in bo vzelo svoj ljudski kredit iz rok ducat financijelnih kraljev in ga podalo ljudovladi v roke, da se bo vporabljal v korist ljudstva, v korist vsega naroda Združenih držav, takrat se bosta razlila bogastvo in sreča iz žrela večglavega financijelnega zmaja, v kojem je še danes vso ljudsko bogastvo, takrat se bo še le pokazal prospeh in prosperiteta ljudstva, takrat, in nikdar prej, ne bo vživalo ljudstvo sad svojega truda.

Farmer, ki potrebuje denar za zboljšanje kmetijstva, rokodelec in delavec, kateri potrebuje pomoč za zgradbo svoje strehe in ognjišča, mali trgovec in mali pdjetnik, vsi bodo deležni dobrote ljudskega kredita, bogastva ljudovlade, mesto, da bi se ta narodni kredit, to bogastvo republike Združenih držav vporabljalo izključeno zato, da se debeli le enega velikanskega ducatglavnega denarnega zmaja, kateri drži ves ameriški narod v financijelni sužnosti, in prebiva v new Yorškem žlamboru znanem pod imenom Wall Street.

Sedanji predsednik Wilson in financijelni vladni tajnik McAdoo storila sta že prvi korak v pravo smer, da se vbije večglavni financijelni "lintver." Kakor smo videli v Narodnem Vestniku svoj čas visel je črni oblak krize čez Ameriko, in če bi vlada ta oblak ne pregnala, utrgal bi se, in ljudstvo Amerike bi zopet ihtelo v povodnji velikanske krize in panike. Denarja že ni bilo nikjer, velika podjetja šla so bankert. A prišel je Wilson s ponudbo pol biljona vladnega denarja, ki bi se posodil, če potreba, proti nizkimi obrestmi malim bankam po deželi, in drugi dan je vsled te vladne grožnje odprl večglavni denarni "lintver" svoje velikanske denarne skrinje, in denarni trg je bil kar čez noč preplovljen z dolarji.

Financijelna preosnova, katero je predložil kongresu predsednik, in katera bo najbrže sprejeta, je drugi korak v pravi smeri, da se zbije iz žrela večglavnega financijelnega zmaja bogastvo naroda, in se položi v isto skledo iz katere vse ljudstvo zajema.

Ta financijelni večglavi zmaj bo pa še živel, bo pa še ljudstvu v strah, dokler se večina ljudstva ne otrese vraževere, da morajo biti vladne vajeti v rokah kapitalističnih hlapcev, in dokler ne trešči večina ljudstva s svojo volilno močjo tega zmaja po glavi s tako močjo, da ga popolnoma ubije. Odprlo se bo takrat njegovo orjaško žrelo in ljudsko bogagastvo bo steklo iz zasebnih blagajn financijelnega večglavega zmaja na Wall Street v ljudsko blagajno v Washington. Vlada vpeljala je poštno hranilnico, katera je dokaz, četudi denarim monopolistom ničesar ne škodi, da je vlada povsem zmožna voditi finance.

Hudi udarec po eni glavi večglavnega zmaja je tudi demokratska prememba carine na uvoznine, o koji stvari je tudi razpravljal Narodni Vestnik.

S tem vdarcom, kateri še ni povsem zadel eno glavo večglavnega zmaja odvzela se bo monopolistom moč držati ceno blaga tako visoko, da ne morejo oni, ki proizvajajo blago istega kupiti in uživati. Četudi se pa najbrže ne bo doseglo za ljudstvo mnogo koristi s tem vdarcem na glavo, večglavnega zmaja, vendar vsak udarec šteje, in Wilson je vsaj pokazal, da stremi za tem, da se ljudstvo oprosti vraževere, v katero so z vso vnetostjo verovali republikanski predsedniki, namreč, monopolizirati vse ljudsko bogastvo v roke zasebnih poedincev, dvigniti njih blagor v miljarde, ljudstvo — delavce vseh bož in strok, bodisi duševne ali fizične — pa tiščati v uboštvu, pomanjkanju in trpljenju.

LAHI V KRALJESTVU PROTI SLOVENCEM IN PREDRZNO PISANJE NEMŠKEGA JUDOVSKEGA ČASOPISJA.

Italjanska javnost v kraljestvu se zaradi Hohenlojevih odlokov tako zelo razburja, da nastaja upravičeno vprašanje, so li razlogi, kijih javnost v regnu za to svojo razburjenost navaja, res pravi. Hohenlojevi odloki imajo samo eno napako, da so namreč prepozno izšli. Lahi se čisto umljivo povprašujejo, zakaj je avstrijska vlada čisto proti zakonu nastavljanje regnikolov v tržaški magistratni službi sploh trpela in je s temi odloki prišla šele sedaj, ko je razmerje med zunanjo politiko in laško politiko saj relativno in navidez jako prisrčno. Na drugi strani pa bi morali Italijani v kraljestvu priznati, da zadenejo ti odloki samo kakih štirideset oseb in da je avstrijska vlada obljubila, da bo pri osebah, ki so se vzorno vedle, postopala s skrajno obzirnostjo in jim eventualno podelila avstrijsko državljanstvo, da ne bodo trpele sploh nobene škode. Seveda se Lahi razburjajo zato, ker avstrijska vlada bržčas ne bo v prihodnjosti več nastavljanja regnikolov pri tržaškem magistratu trpela. Toda v tem ne tiči nobena krivica, marveč je to celo dolžnost naše vlade. Lahi v kraljestvu vendar ne bodo tajili, da so regnikoli preveč nezanesljiv element, da bi se mogli nastavljati na tako važnih mestih kakor so avstrijski občinski zastopi, posebno pri občinskem poslovanju v poštev strategnično tako važne zadeve. General Caneva je lahko tako dobro dušen, da meni, da je iredenta mrtva, toda nam ni treba, da bi bili tako brezmejno naivni. Vsak vrabec na strehi že čivka, da se bomo zaradi Albanije z Italijo še pošteno sprli in Lahi to sami najboljše vedo. Čemu toraj to razburjenje? Naj pa Lahi začenjajo nastavljati avstrijske pdanike na beneškem magistratu, če smo Avstrijci in Lahi res taki prisrčni prijatelji! Ker pa to Lahom niti v sanjah v glavo ne pade, naj naši vladi pustijo, da ureja svoje notranje razmere sama po svojih zakonih. Lahi smejo protestirati, kolikor jim drago, če bi se regnikolom pri nas godila kaka krivica, in nihče jim tega ne bo zameril. Tako pa dobivajo njihovi protesti nek jako nevaren in sumljiv pomen, in prav ti neopravičeni protesti so zmožni prijateljstvo med Avstrijo in Italijo skaliti . Človek se nehote povprašuje: Zakaj pa je Italiji toliko na teh par regnikolih na tržaškem magistratu? .... Kaj čudno pa je tudi, da se laško časopisje toliko razburja zaradi slovenskih demonstracij v Trstu. Oficijozno "Tribuna" se vsaja zaradi tega, "Secolo" smatra slovenske demonstracijekot bistveno zvezane z Hohenlojevimi dekreti in piše, kakor da bi bila avstrijska vlada slvenske demonstracije naročila, "Italia" meni,da so te demonstracije v stanu hudo skaliti avstrijsko-laško prijateljstvo, in "Giornale d' Italia" gre celo tako daleč, da opozarja avstrijsko vlado, da so slovenske demonstracije "plod centrifugalnih teženj od zmage pri Kosovu upijanjenega slovenstva," ki je postalo državi nevarno Glej jih iredentarje, ako drugim podtikajo, česar je njihovo srce polno! Hinavci! Mari ne veste;da nam je vsem v Avstriji dobro znano, da je ravno Italija največja prijateljica Srbije? Sicer pa so slovenske demonstracije bile kaj nedolžne in niti od daleč ne dosegajo onih, ki so jih ravno regnikoli v Trstu vedno uprizarjali tako proti Slovencem kakor proti Avstriji. Ali se je v Trstu večkrat klicalo "Abasso Avstria!" ali "Abasso Italija!"? Vendar početje Italijanov ni tako obsodbe vredno kakor obnašanje časopisja, ki uživa čast služiti kot odmev gotovih krogov. Tako n. pr. sumniči "Neues Wiener Journal" našega prestolonaslednika, čeprav ga ne imenuje, češ, Hohenlohe, Slovenci in "klerikalci" dobivajo svojo parolo od "neznanca," kojega politika je baje v očitnem nasprotstvu z odlikovanjem, ki je je podelil cesar našemu poslaniku Mereyu v Rimu, ker je ustvaril najintimnejše prijateljstvo med Avstrijo in Italijo. Seveda, kar izvestni gospodi, ki bi rada Slovence na korist Lahov danes v žlici vode utopila, ni prav, to vse je zakrivil prestolonaslednik. In vendar nimajo tržaški dekreti nič opraviti ne s prestolonaslednikom ne z gospodom Merey de Kapos-Mere v Rimu, ampak so le v duhu avstrijskih temeljnjih zakonov. 'Neues Wiener-Journal' služi pač onim krogom o katerih se je rajni Tegetthof, ki ni bil samo dober admiral, ampak tudi bister politik, tako bridko izrazil, kako znajo čuvati interese Avstrije.

JUSTIČNA UPRAVA NAMERAVA NOVO NARODNO KRIVICO NA ŠTAJERSKEM.

V Mariboru je stopil pred kratkim v pokoj predsednik kaz. spoznaval. senata okrožne sodnije dvorni svetnik dr. Vošek, redki višji justični funkcijonar, ki se je zavedal svojega slovenskega rodu ter je bil tudi v jezikovnem oziru, pravičen, kolikor so dopuščale neznosne razmere. V kazenskem spoznavalnem senatu sta sedela dosedaj običajno dva slovenska in dva nemška votanta. Sedaj namerava justična uprava mesto dvornego svetnika dr. Vouška poklicati v kaz. spoz. senat nemškega svetnika iz mariborske okrajne sodnije, kjer so si razpravni sodniki Nemci in se v kazenskem postopanju samo nemško protokolira in izdajajo samo nemške kazenske sodbe. Na okr. sodnijo nameravajo pa imenovati zopet okrajnega sodnika — Nemca. Na ta način bi sedel v kazenskem spoznavalnem senatu le še en sam Slovenec, na okr. sodniji bi pa bili zopet sami Nemci.

Kostatirati je treba, da je šele nekaj let kar so sedeli v kaz. spoznavalnem sen. okrožne sodnije v Mariboru trije slovenski sodniki in en nemški, na okrajni sodniji pa sta bila dva slovenska in dva nemška razpravna sodnika.

Celo predsednik razsodišča Pittreich je pri svojem nastopu obljubil upoštevati princip, da naj so kazenski senati vsaj na polovico slovenski na Spodnjem Štajerskem. To vsled zdrave justice.

Spodnještajerski nemški sodniki in zlasti tudi mariborski — z eno ali dvemi častnimi izjemami — lomijo naravnost slovenščino, so književne slovenščine skoro nezmožni, obtoženci jih slabo razumejo, če tudi se silijo govoriti slovensko. Jasno je, da vsled tega razpravljajo skoro samo v strankam nerazumljivem jeziku. Nemški sodnik ima naravno antipatijo do slovenskega obtoženca, ki mu razpravljanje otežkočuje. Kakšno sliko ima potem tuji sodnik zlasti pri vseh mnogih agend hitro se vršečih razpravah o stvari, če bi tudi hotel biti objektiven! In po našem kazensko-pravdnem redu je izročen obtoženec spoznavalnem senatu na milost in nemilost.

Z večino nemških sodnkov v kaz. spoznav. senatu bodo gotovo nastopile enake jezikovne razmere kot pri okr. sodišču ali pa v kazenskem vzklicnem senatu, kjer se vrše vse razprave od kraja do konca nemško in obtoženec, če nima odvetnika, sploh ne ve, za kaj se gre. Pod dvornim svetnikom dr. Voušekom so se izdajale tudi slovenske kazenske sodbe in so se zapisniki vodili tudi slovensko. Nove razmere bodo vse to odpravile. V kaz. spoznav. senatu bi ostal samoše en Slovenec. Kaj se to pravi v političnih slučajih, razume vsakdo.

Ne le iz narodnega stališča in iz stališča narodne časti je treba preprečiti nameravani nemškonacijonalni trik, nego tudi iz stališča zdrave justice. Le istorodni sodnik, ki pozna ljudstvo, more temeljito soditi in menda ima slovenski državljan pravico zahtevati, da ga sodnik vsaj razume, ko se mu gre za biti in ne biti.

Značilno je tudi, da leže pri skoro vseh nemških sodnikih na sodni mizi "Südmarkovske" vžigalice, da se porabljajo tudi za slovenske civilne zapisnike nemški formularji (da se izkaže večja poraba nemških tiskovin). da se delajo sploh vse protokolarične tožbe nemško, da potem pri razpravi sploh stranka besede ne razume. To je znamenje časa!

Sistem je na vrhuncu. Očitna in sistematičnagermanizacija bo prerastla zadnje naše postojanke. Caveant consules! Stvar je nujna ter se utegne nemški naklep v nekaj dneh iz vršiti, če že ni na tihem izveden.

Če gleda človek v davno trpljenje, gleda nanj kakor na lepo podobo. kar je bilo nekdaj megla v megli,vse sivo in pusto, sama težka bridkost brez oblike in oboje, stoji jasno pred očmi, naslikano s krepko roko umetnika Lica so bleda, roke koščene, pokrajina pusta in žalostna, toda človek gleda z veselim, vžigočim srcem in komaj se še zaveda, da je njegov tisti bledi obraz, da so njegove tiste koščene, trudne roke in da je on sam hodil po tisti pusti žalostni pokrajini....

Iv. Cankar, Nina.

Kakor se človeku na starost vrne neka otročjost, tako mu pride nekaj idealnega razglednosti iz mladih let nazaj, sosebno, če ga domišljija popušča, in mu ginejo čustva burnih let in spomin posvetnega spoznanja in uživanja, če se je navadil daleč od hrupa živeč le v sebi iskati sveta in gledati v skrivnostno visočino nad seboj. Kakor mladenič v svojem optimizmu misli, da je vse dobro, vse lepo, kar vidi in ga čaka, tako časih starec ne umeje, za kaj drugi ljudje ne mislijo takisto kakor on.

Jos. Jurčič, Cvet in sad.

Pik moskitov in drugih žuželk se hitro ozdravi z Dr. Richterje-vim PAIN EXPELLERJEM.

25c in 50c po lekarnah ali naravnost od

F. A. Richter & Co.
74-80 Washington Street
NEW YORK, N. Y.

NAPRODAJ

je v veliki slovenski naselbini blizu U. S. Steel Plant trgovina z grocerijo, mesom in železnino. — Lepa prilika za rojaka, katerega veseli trgovina. — Podrobna pojasnila daje upravništvo "Narodnega Vestnika", 405 W. Michigan St., Duluth, Minn.

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!
DA JE

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjsko)

največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa koncem leta 1911 **614.5** milijonov kron.
Stanje hranilnih vlog **42** milijonov kron.
Rezervni zaklad hranilnice **1.300.000** kron.

obrestuje po 4½% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na **"Mestno hranilnico ljubljansko"** v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkaso". **Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pišite razločno in natančno.**

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

Frank Sakser

Glavni urad: **82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.**

Pošilja **DENARJE v staro domovino** potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Podružnica: **6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.**

Prodaja **PAROBRODNE LISTKE** za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA

„NARODNI VESTNIK"

405 W. Michigan St., DULUTH, MINN.

Izdaja največji slovenski dvotednik

„NARODNI VESTNIK"

Naročnina za Ameriko:

Za celo leto	$2.00
za pol leta	1.00

Za Evropo in Canado:

Za celo leto	$3.00
za pol leta	1.50

Poljedelstvo in gospodinjstvo.

UMNO KLETARSTVO.

Kako oplesnjene sode popravljati.

dobiva v plesnenih sodih erno zoperni okus po ples kateri se iz vina težko od Nekateri birti imajo to ču lastnost, da se še s takim vi pohvalijo, češ ima okus po kjer raste trta; vendar tega ne dopusti, ampak je kri okusu človeška neznanost marnost v kleti.

vsak sod se mora, preden se z lučjo posvetiti in natanko sti, če ni kje plesnjiv. Če je ako močno plesniv, da je ple že žolte barve, in se kaže sod plesnivcem črnikast, tak za druzega, kot da ga za Vsako vino bi zadobilo v tako zopern okus, da bi bilo in okus bi se ne dal od Le če je plesnivec še bel barve, les pod njem pa še se da sod popraviti na več nov.

Daj par funtov neugašenega v sod, ogasi ga v sodu, kotaj in potem ga splahni s čisto Skuhaj na soljeni vodi ore perje in brinove jagode, vlij rop v sod, ter ga pusti v njem 4 ure; potem sod splahni z vodo in ga močno žvepljaj.

Sod osnaži kolikor se da dob motraj z apnom namaži in da se apno posuši. Potem hudičevo olje (carbolic pol funta na 30 galonov, varno in počasi 20 funtov vo če prenaglo zliješ hudičevo vodo, se preveč razgreje, na vse kraje, in te lahko uje. To mešanico vode s hu oljem vlij v sod, in ga aj; apno se bo v tej teko topilo. Sprazni sod čez pol plahni ga z vročo vodo, in epljaj.

Če napolniš malo splesnini droži, ga potem dobro po in zažveplaš, boš tudi ples odpravil.

Vžigaj slamo pri vratih soda, birso ali veštan, in skuhaj ropom, v katerem so se ku hrastove treske. Splakni po sod z vodo, skuhaj ga še en z goriomenjenim kropam, ga zvročo in hladno vodo, tem ga žveplaj. Skuhati in iti je treba tak sod dobro spravi z njega dimni sme

žvepljanji se mora sod vselej zamašiti, dokler se ne rabi. no ni varno v plesnivi sod ti predno ni bil mošt v nje

---

ODSTRANJEVANJE ŠTOROV.

venci, ki so se posvetili zad farmerstvl, so šli večino gozde. K temu bili so neka siljeni. Dokler je bila po nih državah zemlja v naj krajih zastonj, se naša jav brigala za gospodarstvo. se, imeli bi danes naši lju oje domačije in lepe kmeti ere so zasedli Čehi, Poljaki, in drugi narodi, kojih vo so jim še pravočasno poka zvrstno priliko dobiti v naj državah vladno zemljo za

večja, v pravem pomenu be edina slovenska farmerska ina, ki je zasedla zastonj državno zemljo, je ona v goz severne Minnesote, v okolici kjer je nad 150 naših kih pijonirjev. Hud je bil —ker naselili so se v divji kjer je vladala le divjačina, bilo nobene poti, nobene je. Danes, po sedemlet naseljenju, obračajo se stvari e, in ljudje bodo posedo par letih lepe domačije, če bila pot trnjeva, in četudi premagati še mnogo težkoč. onjske zemlje ali tako zva mesteadov, ki bi bila kaj je danes malo. Prerijska izven v Canadi in v Te predraga, da bi si jo mo priprosti slovenski delavec in zato so bili oni rojaki, se posvetili farmerstvu, ta prisiljeni, da so si kupili gozd, katerega pretvarjajo v polja. Takih naseljencev je mnogo zadnja leta po različnih krajih Združenih držav in v Canadi; največje teh slovenskih farmerskih naselbin so pa okoli Willard, Wis., dve v Michigan in dve v Missouri. Vsi ti se imajo boriti z gozdom, z drevjem, z grmovjem in s štori ali "stumpi", kakor pravimo štorom Slovenci v Ameriki. To je težavno, trudapolno in jako slabo plačano delo. Zemlja, ki je poraščena z drevjem in grmvjem ter posejana s štori, je dobra zemlja za kmetijstvo; a vzeto eno k drugim, ta zemlja je draga, četudi se lahko poceni kupi. Namen tega spisa je, opisati nekaj navodil, kako zemljo rešiti štorov, da se stroški čistenja gozda kolikor mogoče znižajo.

Tisoče akrov pogozdenih zemljišč je pridna človeška roka pretvarila **v najrodovitnejša** polja, in pri tem so se iznašli razni načini odstranjenja štorov, kar je najtežji del čistenja.

Najstarejši način trebljenja štorov je bil, da so se najprvo štori 12 do 15 col globoko odkopali, in potem so jih odžagali. Ta način odstranjenja štorov je imel to prednost, da je bil zvezan z jako majhnimi stroški, kolikor se tiče nakupa orodja in sredstev za odstranjenje. Vendar je šlo pa to delo jako počasi izpod rok, in je slednjič drago, če se vpošteva čas, katerega človek izgubi in v katerem času bi opravljal lahko kako drugo delo, ki bi bilo manj mučno in bolje plačano.

Veliko manj stane odstranjenje "stumpov", če se izžgejo. Zato treba je skopati malo luknjo ali jamo na eni strani štora pod glavne korenine. V jamo dene se papir, suho listje, suho dračje in drva, in se napravi ogenj. Na ogenj se mora toliko časa dolagati, da se štor užge in da zgori. To delo je pa počasno, vzame mnogo kurjave, in glavni zadržek je dež, ki pride najrajše takrat, ko je pričel stump najbolje goreti in pogasi ogenj.

V Washington in Oregon izžigajo velike suhe štore tako kot se dela kopa za oglje žgati. Štor najprvo odkopljejo na eni strani, v jamo naložijo drv, drva zamečejo z zemljo toliko, da ima ogenj dušek, slednjič, ko se je dobro vnelo, zamečejo še dušek, in tako zoglji štor, ki je v premerju 2 do 5 čevljev, v nekih dneh, in se zdrobi s pljugom v prah in oglje.

Ekonomični način izžiganja štorov je tudi tale: Skozi štup, oziroma korenine se zvrta poševna luknja v premeru 6 do 12 col; in sicer se prične vrtati na eni strani štora tik zemlje, in vrta se tako pošev, da pride sveder skozi na drugo stran kakih 18 col nižje, kot se je zastavil. Na tisto stran, se mora zemlja odkopati malo nižje kot bo prišel sveder skozi, in zemlja naj se odstrani prilično okoli polovice štora, in potem se naj napravi ogenj v jami pri luknji, kjer je prišel sveder ven. Poševna luknja skozi štor bo za dimnik, ki jako dobro vleče in pomaga, da štor hitro zgorii. Pet preskušenj, katere je delala zvezna vlada na enako pogozdenih akrih, je pokazalo, da je ta način mnogo ceneji za odstranjenje stumpov kot dinamit. Povprečna cena čistenja na petih akrih z dinamitom je bila za aker $17.30; povprečna cena s sežiganjem na slično poraščenih petih akirh je bila $8.10 za aker.

Drugi, novejši način izžiganja štorov je, da se zvrta navpično tik štora v zemljo luknja 10 do 15 col in ne manj kot 2½ čevlja globoko. Ta luknja, in sicer se zastavi sveder, kot se rabi za postavljanje plotnih kilov, ravno 2 čevlja nazaj od prve navpične luknje poleg štora, in se vrta toliko poševno in v isto smer, da pride ta poševna luknja v navpično luknjo kakih 6 do 8 col nad dnom navpične luknje, katero smo zavrtali najprvo poleg štora. Na dnu prve luknje se napravi ogenj, ki bi gorel tik štora; poševna luknja služi, da daje ognju dušek, da mu dovaža potrebni zrak, in s pomočjo te luknje se zamore ogenj regulirati s tem, da se luknja manj ali bolj zapre ali odpre.

Kar se tiče hitrosti v odstranjenju stumpov je pač dinamit najboljše sredstvo. Vendar vprašanje je če ni dinamit danes še predrag za to delo, ne oziraje se na dejstvo, da je dinamit jako nevarna stvar. Pri uporabi dinamita treba je gledati, da položimo dinamit na pravo mesto pod stump. Četrt funta dinamita, če je postavljen na pravo mesto, bo učinil večje delo, kot en funt dinamita na ne pravem mestu.

Dinamit je vporabljati največ pri odstranjenju velikih štorov. Dinamit bo malokedaj zagnal iz zemlje štor, ampak ga večinoma razkolje v več delov, da je te dele ložje potegniti iz zemlje, kar je mnogo manj težavno kot odstraniti cel štor. Vendar dinamit stane denar, in zato ni povsem ekonomično, če se vporablja, za odstranjenje manjših stumpov kot pol čevlja v premerju. Kar se tiče odstranjenja velikih štorov je dinamit najcenejše sredstvo, zato ker je delo hitro zgotovljeno, in s tem se prihrani čas, ki je tudi vreden denarja, če se uporabi za kako bolj dobičkanosno delo. Tudi ni tratiti dinamita kar tja v en dan. Premisliti je treba zakaj bomo uporabljali zemljišče, katero nameravamo iztrebiti štorov s pomočjo dinamita. Dvomljivo je, če ne bo zemlja predraga za navadno farmerstvo, ako je na njej mnogo stumpov, katere mislimo iztrebiti z dinamitom. Dobiček navadnega farmerstva je premajhen, da bi se splačalo čistiti zemljo, ki je polna stumpov, z dinamitom Če ima zemljišče mnogo lesa 6 do 8 col v premerju, je boljše, da se vporablja kot pašnik, ali pa se pusti kot gozd. V večih krajih pride gosto poraščena zemlja predraga za navadno farmerstvo, in isti, ki mislijo na farme, storili bi v mnogih slučajih boljše, če bi kupili take farme, ki imajo že nekaj akrov obdelanih. Na vzhodu dobijo se take farme po ceni, in tam je najboljše podnebje in najboljši trg. Nemci, Čehi in Poljaki so tudi tu pred nami; zasedajo jih trumoma, in vsled tega se je cena takozvanih "abandned farms," kar se pravi po naše "opuščene farme," v zadnjih treh letih mnogo zvišala. Cena dinamita za razstreljenje stumpov je od 10 do 20 centov za stump. Iz tega se vidi, če na akru nekaj sto štorov, bo vpraba dinamita predrago sredstvo za pretvoriti gozd v polje za navadno farmerstvo. Sam dinamit za aker zemlje na katerem bi bilo recimo samo 100 štorov, stal bi od $10. — do $20. — Potem je treba še razstreljene štore potegniti ven, in treba je zasuti jame in zemljišče zravnati. Umni gospodar računati mora na vse, in to delo bo stalo tudi od $30. — naprej. Če košta aker zemljišča, ki je posejano s štori, prvotno $20. —, stal bo ta aker, predno je pripraven za pljug, najmanje $60. — Če bi vse to naši ljudje vpoštevali, predno so se naselili z lepimi nadami kmetijstva v gozde, bilo bi več srečnih slovenskih farmerskih družin po Ameriki, in manj tacih, ki so nad težkim delom čistenja gozdov obupali, in se vrnili v proletarjatske vrste, kjer mnogo škodujejo farmerskem gibanju med Slovenstvom.

Kdor uporablja dinamit za to ali ono svrho, ravnati mora ž njm previdno, ker dinamit je jako nevarna stvar. Slovenci, ki so bili prej majnarji, znajo večinoma ravnati z dinamitom; vendar povdarjati je treba, da je ravnati z dinamitom z vso previdnostjo. V rokah naj ga imajo le izkušeni možje, in taki, ki znajo štore razstreljevati, porabili ga bodo mnogo manj kot nevedni, kateri še niso nikdar delali tacega dela. Kdor misli razstreljevati štore napravi povsem pravilno, če uslužbi izkušenega razstreljevalca štorov, ker to bo slednjič najceneje. Dinamit vsebuje nitroglicerin, in kjer je nitroglicerin tam je nevarnost eksplozije. Dinamit je narejen v raznih kakovostih. Kakovost ali moč dinamita je odvisna od tega koliko odstotkov nitroglicerina vsebuje dinamit. Nižje vrste dinamita, one, ki vsebujejo le 30 odstotkov nitroglicerina, so najboljše za razstrelbo štorov, zato ker eksplodira jo manj hitro in ker imajo lastnost da vržejo ven, medtem ko močnejši dinamit le razbije.

Dinamit je v cilindričnih policah razne debelosti in dolgosti. Odvisno je od velikosti štora kolikodinamita je potrebno za razstrelbo. Za razstreljevanje štorov je zavrtati pod štor luknjo, na dinamit se dene kapsel (cap) in užigalna vrvica (fuse), in položi se vsa stvar kolikor mogoče bolj pod sredino štora. Luknja se potem zadela z zemljo, ki se rahlo potolče. Potem se zažge vžigalna vrvica, in mož naj takoj beži daleč stran.

Isti, ki znajo pravilno rabiti dinamit za razstreljevanje štorov, pravijo, da se doseže najvspešneje razstreljenje, če se zavrta luknja globoko pa sredo štora. Mnogi pa tudi skapajo tik stumpa jamo in potem skopajo luknjo pod stump kamor denejo dinamit, in to bo večinoma zadostovalo razstreliti stump tako, da se ložje potegne iz zemlje.

Za naše ljudi, ki se naseljujejo v gozde, bi bilo pač najbolj priporočljivo, da bi si omislili skupno stroj za pulenje štorov (stump puller.) Narodni Vestnik je vedno priporočal združeno delovanje, in če je potreba kje združenega delovanja, je to gotovo v gozdu, kjer je posamezniku, ki je brez denarja, za obupati. Velika uganjka je zakaj se ne morejo naši naseljenci malo bolj zjediniti vsakemu in vsem v prid. Če bi kupilo deset ali dvajset naseljencev po en "stump puller" in bi si naobratno pomagali čistiti gozd, recimo vsakemu po 20 akrov, bi bilo to za vsacega posebej in za vso naselbino veliko večje važnosti, kot pa, če se združijo za zgrajenje te ali one stvari, katere farmerski pijonir v gozdu, ki je brez denarja, pač ne potrebuje absolutno prve dni naseljenja. Kruh je prvo vprašanje; in pijonirji, ki se naselijo v gozde v svrho farmerstva, bodo pač dosegli kruh najpreje, če nabavijo skupno stroj za pulenje štorov. Pri nabavi "stump pullerja" je gledati na to, da zberemo trpežen stroj, ki se ne bo vsaki dan polomil. Odvisno je od lege zemljišča in od štorov kak "stump puller" jenajboljši za to ali ono okolico.

LUCERNA NA SEVERU.

Po več letnem poskušanju sejanja različnih semen lucerne, ki je v Ameriki bolj poznana pod imenom "alfalfa," se je tudi na severnem delu države Minesota doseglo, da se je lucerna dobro obnesla. V severozapadnem delu države Minnesota na državnem preskušališču v Crookston so vsejali prvič lucerno leta 1906; tisto polje ima še danes, toraj po preteku sedem let, lepo lucerno in prinaša dobičkonosno košnjo. Druga polja v isti okolici so posejali z lucerno leta 1909, 1911 in 1912; vsa ta polja dala so obilo košnjo. Polje, ki je bilo obsejano (ne med žito) z grim-alfalfo leta 1912, je dalo v vsaki prvih dveh košenj letos (1913) 8002 funta izvrstne klaje na aker; ti dve košnji ste se vršili dne 27. junija in 1. avgusta. V splošnem so poročila iz severne Minnesote glede alfalfe povsem zadovoljiva, četudi se je mislilo, da alfalfa ne bo rastla po teh mrzlih krajih. To je velike vrednosti. Kajti z "alfalfo," "cornfodder" in nekoliko žitom zaslužil bo farmer pri živini lep denar.

Prepovedan časnik. V Pittsburgu, Pa., izhajajoči časopis "Hrvatski Glasnik" je na temelju § 26 iskovnega zakona prepovedan v vseh v avstrijskem državnem zboru zastopanih kraljestvih in deželah.

RES DOBRA ZEMLJA.

Ker so bili naši rojaki ponovno ociganjeni in očifutarjeni ter zapeljani po nekaterih zemljiških agentih v Chicagi, na podlagi neresničnih poročil, in ker zaradi tega rojaki v svojo lastno škodo nimajo zaupanja tudi v poštena podjetja, **izjavljamo mi na tem mestu,** da povrnemo vsakemu rojaku, ki pride gledat našo zemljo ter pronajde, da smo mu poročali neresnico, **vse potne stroške in vso zamudo časa.**

Naša zemlja: črnikasta, mastna in nenavadno rodovitna, brez peska in močvirja. **Dovolj** zdrave in dobre vode. **Številni** potočki teko čez našo zemljo. Podnebje zdravo in prijetno. **Vodstvo občine je v slovenskih rokah; slov. državna šola; pošta, prodajalni, postaja, cerkev blizu. Delavnica za konserviranje kumar ter mlekarna blizu. Pridelki** se lahko in dobro prodajo. **Mesto** z okroglo 1000 prebivalci blizu. Skratka: **zemlja na Willardu, kjer se je že naselilo do 100 rojakov, a kupilo skupno nad 150, je najboljša, kar se je prodaja med Slovenci,** zato jo kupujejo tudi taki rojaki, ki so vsi ogledali že vse druge kraje, kjer se prodaja rojakom zemlja. **Cena:** $18.00 aker, ne več ne manj. **Plačilni** pogoji zelo lahki. **Natančneje** o vsem v našem slovenskem opisu Willarda s slikami. **Pišite še danes ponj na: ADRIA COLONIZATION CO., 322 Reed St., Milwaukee, Wis.** — Ig. Kušljan in L. Zakrajšek, upravnika.

Dostavek: Sedaj je pravi čas za ogledanje, **ker se lahko na lastne oči prepričate kaj in kako raste na naši zemlji.** — Vedite pa, da mi ne dajemo kupcem zastonj krav, strojev in tudi ne lotov, ker vse to stane denar, katerega mora plačati kupec iz svojega žepa zato, da ga drugi lažje preslepe, torej v svojo škodo. Mi prodajamo dobro zemljo po nizki ceni, zemljo, na kateri more farmer ugodno živeti ter lepo napredovati. That's all! —

STROJARJEM!

Ako se kedo rojakov nahaja brez dela, ali če hoče premeniti prostor, nudi se mu lepa prilika stalnega dela tu v Gormania, W. Va. Plača je dobra.

Kompanija potrebuje 2 delavca v "bimhaus," 4 ali 5 na "zecejn hanesleder." Le izučeni strojarji naj se oglasijo.

Piše naj se v slovenskem, nemškem ali angležkem jeziku na

I. G. Hoffman Sons Co.
GORMANIA, W. VA.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Za Biwabik, Minn.: Jacob Delak.
Za Ely, Minn.: Math. L. Kapsh.
LUDVIK PERUŠEK, za Ely.
Za Eveleth, Minn.: Maks Volčanšek. — G. Kotze.
JOHN JERINA, New Duluth Minn.
Za Chisholm, Minn.: Anton Mahne.
Za Greaney, Minn.: Joseph Smuk.
Za Virginio in okolico: Frank Horvatich.
Za Auroro, Minn.: Louis Petelin.
Za Rauch, Minn.: Geo. Brozich.
Za Crosby, Minn.: Tony Prosen.
Za McKinley, Minn.: Frank Hočevar.
Za Rice, Minn.: Vouk & Oman.
Za New Duluth in Oliver: Frak Zajc.
JOHN DRAGOVAN, za Suodan, Minn.
LOUIS VESEL, za Gilgert, Minn.
Za Calumet in Laurium, Mich.: Frank Plautz.
Za So. Range, Mich.: Mike Muhvich.
Za La Salle, Ill.: Frank Krulc.
Za Chicago in Joliet, Ill.: Jos. Blisch.
Za So. Chicago, Ill.: Anthony Motz.
Za De Pue, Ill.: Joseph Omerza.
FRANK BRENCE, za Waukegan, South Chicago in Kenosho, Wis.
Za Gary, Ind.: N. M. Vuksinich.
Za Indianapolis, Ind.: Mih. Pavell, ml.
ANTON TRATNIK, za Clinton, Ind.
Za Fairchild in Willard, Wis., Frank Klančar.
Za Braddock, Pa., in okolico: John A. Germ.
Za Johnstown, Pa.: Mike Strukelj.
Za Conemaugh, Pa., in okolico: John Brezovec.
Za Arona, Pa.: Anton Klanchar.
Za Garrett, Pa.: Jos. Yame.
Za Darragh, Pa.: Jos. Hauptman.
Za Cliff Mine, Pa.: Math. Petrich.
Za Marianna, Pa.: Henry Lamuth.
JOHN MLAKAR, za Claridge, Pa.
Za Cleveland, O., in državo Ohio: Karol Bauzon.
Za Barberton, O.: Frank Poje.
Za Bridgeport, O.: Frank Guna.
Za Leadville, Jacktown, Stringtown, Bocktown in So. Chicago, Colo.: F. W. Žužek.
Za Leadville, Colo.: John Janežič.
Za Primero, Colo.: Mihael Krivec.
Za Somerset, Colo.: Kajet. Erznožnik.
Za Yale, Kans.: John Homec.
Za East Helena, Mont.: Fr. Suhadolnik
Za Oregon City, Oreg.: Josip Kestnar.
Za Rock Springs, Wyo.: F. S. Tauchar.
Za Milwaukee, Wis.: John Wodovnik.
Za Diamondville, Wyo.: John Globochnik.
Za Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta
JAK. CUKLJATI, za Pittsburg, Kans.
JOHN PUCELJ, za Racine, Wis.
MIH. BREZNIK, za Frontenac, Kans.
ANT. ŽAGAR, za Kansas City, Kans.
J. PERME, Stoverville, Ark.

Upravništvo
"NARODNEGA VESTNIKA"

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem prevzel Lorenc Kovachevo

GOSTILNO

Priporočam se Slovencem in Hrvatom za mnogobrojen poset.

Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH
SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

American Exchange Bank
VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

Kdor hoče dela

naj se nemudoma naroči na najnovejšo angleško knjigo:

"VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI TOLMAČ"

da se bo lahko in hitro brez učitelja priučil angleščine. — Knjiga obsega poleg slov.-angl. Slovnice, slov.-angl. razgovore za vsakdanjo potrebo, navodilo za angl. pisavo, spisovanje angleških pisem in kako se postane amerikanski državljan. Vrhu tega ima knjiga dozdaj največji slov.-angl. in angl.-slov. slovar.

Knjiga, trdo in okusno v platnu vezana (nad 430 strani), stane $2.00, in se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145th STREET, NEW YORK, N. Y.

edino in največje založništvo slovensko-angleških in raznih slovenskih knjig.. — pišite po cenik.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima obče znano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 63.

SIROTIŠNICE IN ZAVETIŠČA SO ZAVODI SAMARITANSKEGA USMILJENJA; ČE SMO KRISTJANI V SRCU, VSTANOVLJAMO JIH.

W. J. RIETOW, predsednik. GEORGE HELLER, podpredsednik.
O. FOESTE, blagajnik. O. KAUFMANN, pomožni blagajnik.

Glavnica in rezervni sklad $365,000.00

GERMAN BANK

Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.

plačuje od hranilnih vlog 3%

Pošilja denar v **STARO DOMOVINO,** prodaja **PAROBRODNE KARTE** za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice.

Rojaki na Ely, Minn.

Kadar rabite VOZOVE za kake SLAVNOSTI, ŽENITOVANJA ali POGREBE, obrnite se na

JOHN DINSMORE LIVERY

TELEFON ŠT. 55

kateri ima na razpolago dobre konje in vozove za vsak slučaj. Ima tudi konje za vsako drugo delo.

Vprašajte za cene pri nas, kadar kaj potrebujete!

JOHN DINSMORE, lastnik.

SVOJI K SVOJIM!

SLOVENSKO - HRVATSKI SALOON

RANGE HOTEL

713 WEST SUPERIOR ST., DULUTH, MINN.
(BLIZU SOO LINE KOLODVORA)

TOČIMO SVEŽE PIVO. FINO VINO IN RAZNE LIKERJE.

: SNAŽNA PRENOČIŠČA OD 25c DO 75c. :

BACICH & TALKOVICH, lastnika.

SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!

MAJHEN NAROD, KI IMA DOSTI ZAVEDNIH LJUDI, JE VEČ VREDEN KO VELIKI, KI OBSTOJA IZ SAMIH SOCIJALNIH NIČEL.

Ugodna prilika!

za one, ki so se odločili iti na farme ter postati neodvisni.

V severnem delu Wisconsina, v okrajih ali county: Clark, Rusk, Chippewa in Price, je naprodaj mnogo tisoč akrov dobre farmerske zemlje. Blizu mest, trgov, železnic, šol in tovarn za papir. Lepe ceste, čista, hladna voda, zdravo podnebje.

Rastejo vsi oni pridelki, kot v stari domovini.

Cene nizke ($15.00—$20.00 aker) in lahki plačilni pogoji; vsakdo ima čas plačevati pet let po dogovoru.

Kupujte naravnost od lastnikov. — Oglejte si svet in prepričajte se na lastne oči o kakovosti zemlje. — Kupcem se vožnja povrne.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti osebno ali pismeno na upravnika: **LOUIS BEWITZ, 198 First Ave., Milwaukee, Wis.**

IZ NOVE DOMOVINE.

DULUTH.

— Sol, skoraj dovolj soli, da bi napravila jezero Superior slano kot je morje, leži v kupih v Duluth kot leži tudi premog.

Večina soli, ki se rabi po Severozapadu pride najprvo v Duluth. Tukaj se zloži na isti način kot premog, in nalaga in odpšilja se tudi kot premog. Sol je menda najceneja stvar, katero človek vporablja za živež. Ena tona soli stane $4.50 — manj kot premog.

— Leta 1914 znašal bo davek v Duluth $849.500. —, ali $33,500. več kot leta 1913.

— Delavec Axel Sjedin je vstrelil svojo ženo, prerezal je mrtvi vrat, i npotem se je vstrelil v glavo na 323 Baxter Ave. Vmor in samomor je našel delavec Emil Sstlund, ko se je vrnil ob 5. zvečer z dela. Iz pisemca, katerega je zapustil Sjodin, je razvidno, da je bila ljubosumnost vzrok umora in samomora. Samomorilec in njegova žrtev sta se skregala in nista nekaj dni živela skup. Mrs. Sjodin se je vrnila domov zjutraj, in kmalo za njo je prišel mož,ki je po noči delal. V drvarnici našla je policija krvavo kladivo, ki kaže, da jo je mož najprvo zbil na tla s kladivom. Policija je mnenja, da je mož žensko vstrelil ko je bila nezavestna, in pozneje ji je še vrat prerezal. Mož je mogel pozneje spisati pismo, in nato se je vstrelil. Truplo njega je ležalo čez njo. Zakonska zapuščata štiri otroke v starosti od 12 do 6let.

— Duluth je v zastavah. Vrši se razstava vseh izdelkov in pridelkov iz oklice Duluth. Trgovine so razstavile najnovejše parižke izume obleke, in v "Curling rink" je poljedeljska razstava. Razstavljeni so različni pridelki in živalstvo. Rastava bo trajala do vštevši 27. t. m., in vredno je, da si jo ogleda vsakdo, če ima le priložnost Razstava je velik pripomoček k izobrazbi; človek vidi, kaj se v tem ali onem kraju godi, in vsak napreden človek naj se zanima za razstave.

— Referendum volitev vsled Hickenove naredbe glede salunov je stala mesto $1511. 89. Hicken je zmagal le z 39 glasi večine. Prvo štetje bilo je nepravilno.

— V New Duluth in Gary se gradi 50 novih stavb, in mnogo več se jih namerava zgraditi še letos. V Gary se potrebuje takoj nove šole. Lesena sedanja šola je popolnoma polna in otroci nimajo dovolj sedežev in sedijo na zabojčkih. Sedanja šola v Gary se tudi ne more vporabljati po zimi, ker je premrzla. Lansko zimo bilo je manj otrok, in tako so se lahko stisnili okoli peči; letos je pa to nemogoče, ker je preveč otrok.

— Walter Thomas je bil aretiran, ker je menjal ček za $91. — katerega je dobil v pismu, ki ni spadalo njemu, ampak Walter J. Thmas-su. Ček je skušal menjati v New Duluth a prijel ga je policaj McDermott pravočasno. Slepar se je izgovarjal na pismo, katerega je dobil od žene v Gary, Ind., češ, da mu je ona poslala denar. Ko je bilo pismo prestavljeno v angležčino se je videlo, da ga je žena prosila za denar, in ne, kot je on trdil, da bi mu denar poslala.

— Rojakinja Terezija Kosmina, rojena Podlesnik, ki je stanovala v Gary pri jeklarni je umrla za legarjem ali tifusom. Tifus povzroči največkrat slaba voda. Ker se je zadnje čase mestni zastop izrekel, da so sanitarne razmere v Gary pri jeklarni jako slabe, zato priporočamo Slovenkam v Gary da prevrejo vso pitno vodo, dokler nimajo vodovoda, ki se namerava napeljati iz New Dulutha prihodnjo spomlad. Legar je smrtonosna bolezen, in mnogo boljše je, da se bolezen prepreči kot pa zdravi. Kuhajte pitno vodo!

— Odvetniku Joseph De La Motte je najvišjesodišče prepovedalo izvrševati advokatski posel skozi eno leto, ker je nepošteno ravnal s Hrvatom Paul Golikom kateri je ponesrečil za vse življenje in katerega je De La Motte zastopal in spravil ob vso odškodnino.

— Hickenova gostilniška naredba je zmagala po drugem štetju le z 39 glasovi večine.

V našem uradu so se zglasili: Anton Strle, Eveleth, kupil je dve loti v New Duluth. Rojak Mohor Mladič, zastopnik tvrdke Scheuer Liguor Co., grede na železniški kraj obiskati odjemalce.

Rojak John Agnič salunar, Eveleth, Minn. Rojaki Frank Globochnik, John Mlačnik, Lovrenc Marold iz Greaney. Frank Jakše, Virginia.

AURORA.

— Steel korporacija odprla bo nov rudnik, ki se bo imenoval Weed (reci: uid). Rudnik bo tik Stevens rudnika, vzhodno od Aurore. Weed bo podzemski rudnik, in delo odpiranja bo vso jesen in zimo. Do Weed rudnika se je položil železnični tir.

ELY.

Šolski čas se bliža; zatoraj potrebujete trpežna obuvala, obleke blago za obleke, in sploh vse kar potrebujejo šolarji in šolarice, Vse se dobi po nizki ceni pri Peter Bezek-u, Ely Minn.

EVELETH.

— Občinski odbor je sklenil prenoviti bolnišnico za nalezljive bolezni, dalje se je sklenilo preseliti presbiterijansko cerkev iz sedanjega prostora na jugovzhodnem delu Central parka na prostor na Roosevelt Avenue, tik episkopalske cerkve, in sklenilo se je tudi zgraditi stavbo, ki se bo vporabljala za javno teržišče.

— Lastniki na Adams Avenue nameravajo sodnijskem potom vstaviti tlakovanje s cementom med tračnicami Mesaba Railway kompanije, zato ker so morali plačati za kreosotno tlakovanje. Lastniki navajajo tudi kot vzrok, ker je na cementnem tlaku preveč ropota.

GREANEY.

— Klerk v trgovini Mr. Greaney-a je po nesreči obstrelil 16 letnega John Škrabe-ja. Prepeljali so ga v bolnišnico na Virginia. Upa se, da rana ni smrtonosna.

— Rojak Frank Globochnik je dobil pri razstavi v Hibbing štiri premije. Prvo nagrado je dobil za konopljeno semenje, ajdo in ječmen na dve vrsti: Tretjo nagrado je dobil za proso.

HIBBING.

— V sodni sobi sodnika Brady vnel se je pretep. Obravnava se je vršila v zadevi bratov Petra, Gile in Jožeta Suolič, katere dolži Mike Papalovič, da so vdrli v njegovo stanovanje, in so pretepli njega in njegovo ženo.

Med izpraševanjem in zaslišavanjem so se jele stranke prepirati, in kmalu so se vihteli po zraku stoli, in vnel se je pravcat pretep, katerega sta sodnik Brady in policaj Williams komaj pomirila. Kaznovana sta bila le Peter in Jože Sukilič, vsak $5. —

— Hibbing mogoče zgradi v kratkem občinsko bolnišnico, ki bo stala $10,000. —

NOVICE MED SLOVENCI V AMERIKI.

Iz "C. A." povzemamo, kako ponosno so nastopili Slovenci v paradi ob slavnosti stoletnice Perryjeve zmage nad Angleži na jezeru Erie tako-le:

Zjutraj zgodaj so se začeli že zbirati Slovenci; bilo jih je prvotno do 3000 v paradi, a bilo bi jih še enkrat toliko, da jih ni prestrašil dež, ki je po malem rosil. Ob pol eni se je sprevod začel pomikati na 36. cesto med Payne in Superior Ave. Posebno lep je bil voz, na katerem je sedelo 16 Slovenk v pristnih narodnih nošah. Krasno je bila ozaljšana Grdinova avtomobil ambulanca, in kakor je prišlo poročilo iz mesta, je bilo enoglasno mnenje, da je bila med ambulancami najlepše okrašena Grdinova, za kar je dobil tudi darilo. Naroda slovenskega se je nabralo toliko, kot že dolgo prej ne.

Precej mučno in dolgo je bilo čakanje na 36. cesti, in medtem je rosil še dež, tako, da je eden ali pa drugi izginil iz parade, večina je pa ostala trdna in korakala po 40. cesti po Euclid Ave., med nepreglednim narodom. Slovenec se je dobro postavil ta dan, in hipno ploskanje ob vrstah, ko so prikorakali Slovenski Sokoli, dr. sv. Alojzija in sv. Lorenca v uniformah ter ostala društva, je bilo znamenje, da so se Slovenci pokazali.

Lepo je bilo videti guvernerja in župana ter vse druge dostojanstvenike, kako so se odkrivali slovenskim zastavam, katere so nosili Slovenci v sprevodu.

Slovenski Sokoli so se častno udeležili z zares dostojnim in številnim nastopom, kakor tudi vsa druga društva s številnimi zastavami. Naredil se je en sam mal nesporazum, ko je glavni maršal odkakor je bilo prvotno določeno. Za redil korakanje trgovcev drugod, to bo moral odgovarjati pri skupni seji maršalov. Sicer pa je bila cela prireditev v resnici sijajna, in posebno moramo pohvaliti slovensko godbo. ki je v resnici izvrstno igrala najlepše komade, in ko smo bili že trudni proti koncu parade, pa je zaigrala še "Naprej zastava Slave" in vsakdo je dvignil glavo ter pospešil korak, dokler se parada na 17. cesti ni razšla. Vspričo velikanske množice ljudij, se je pripetila ena sama nesreča, ko se je podrla tribuna na Superior Ave. in je bila ena oseba ubita, nekaj pa ranjenih. Kakor čujemo, je bil ponesrečen tudi sin Fr. Špelkota.

Čitalnica v Cleveland, O., se ne bo opustila, ampak zbudili so se možje, ki bodo to važno narodno društvo naprej gojili, društvo, ki je velike važnosti za prosveto slovenskega naroda v Cleveland, O., kakor tudi za vsako slovensko naselbino, kjer se čitalnica vstanovi. Živeli rojaki, ki se brigajo za narodno stvar!

Poročil se je v Pueblo, Colo., rojak Anton Dremelj z gospodično Fr. Garvos.

OLAJŠANO SODBENO POSTOPANJE

z ozirom na dezerterje in naborne ubežnike Belokranjce iz političnega okraja Črnomelj, po njihovem povratku v domovino.

C. in kr. avstrijsko-ogrski konzulat v St. Paul, Minn., prejel je z višjega mesta naročilo, naznaniti onim Belokranjcem iz političnega okraja Črnomelj, ki bivajo v krajih, spadajočih v ta urad, da je c. in kr. ministrstvo za deželno brambo na Dunaju v sporazumu s c. in kr. vojnim ministrstvom po nasvetu c. in kr. okrajnega glavarstva v Črnomlju ukazalo polajšano sodbeno postopanje onih v inozemstvu bivajočih, in za uhajavce (dezerterje) ali naborne ubežnike proglašene Belokranjce, kateri so bili — zaradi neprijetnih imovinskih razmer na zaslužek, ali pa zato, ker jim domovina ni mogla nuditi zaslužka in jih ni mogla preživeti — prisiljeni podati se v tuji svet.

Vsled tega so, v uradnem okraju tega c. in kr. konzulata bivajoči, in kot dezerterji in naborni ubežniki proglašeni Belokranjci iz političnega okraja Črnomelj, kateri so voljni iz ljubezni do domovine in nič manj iz zvestobe do cesarja, v domovino se povrniti, oziroma voljni k svojim polkom pristopiti — vabljeni povrniti se v domovino, in tam potom njihovega pristojnega oblastva odpust- preteče kazni zaradi hudodelstva dezertacije ali odtega vojaškemu naboru Najvišjim Milostnim potom izprositi.

Vendar se pa pripomni, da v slučajih, v katerih se zakonu ne more ogniti, da pa je bil vzrok izselitve zgolj revščina ali pomanjkanje obrtnih sredstev, se bode po zakonu z največjo milostjo postopalo.

Ces. in kr. avstro-ogrski konzulat v St. Paul, Minn.

Prochnik, konzul.

(S. 25, 29, O. 2.)

RAZNOTEROSTI.

Delavci napadl vlak. Iz Rima poročajo: Na progi Rim-Neapolj je prišlo do delavskih nemirov. Delavci so napadli železniški vlak, razbili dva voja in poškodovali lokomotivo. Karabinerje so napadli s kamenjem Več oseb je bilo poškodovanih. Progo stražijo vojaki.

Strela udarila med vojake. Iz Ljutiha poročajo: Pri vojaških vajahpri Ljutihu je udarila strela med vojake. Poročnik in en vojak sta bila zadeta in se jima je pretreslo živčevje. Več vojakov se je onesvestilo, vendar pa so se kmalu zopet zavedli.

Ženo je vstrelil. V Sarajevo je trgovec Cucalo ustrelil svojo 18 let staro ženon. Vzrok ljubosumnost .

Kralj mora peti. "Figaro" se spominja stoletnice rojstva enega izmed svojih prvih urednikov, Edvarda Ourliaca, ki je znan vsled svojih šal. Nekega dne — bilo je to po revolucijskih dneh l. 1830, — je prišel Ourliac z več dijaki pred Tullerieje, poklical mešč. kralja Ludovika Filipa na balkon in zapovedovalno zaklical: "Kralj mora peti!" Na to je dobri kralj položil roko na srce, obrnil oči proti nebu ter začel s tresočim glasom peti marseljezo. Ourliac in njegovi spremljevalci so pri drugi kitici tudi začeli peti, nato pa so burno ploskali. Kralju je to najbrže ugajalo, vsled česar je nadaljeal petje. Ko pa je dopel vso pesem, je opazil, da ga imajo za norca. Obrnil se je ter odšel.

Za albanske roparje. Zunanji minister grof Berchtod je sprejel 1. septembra posebno albansko deputacijo, v kateri sta bila tudi dva albanska ministra. Grof Berchtold je zagotovil deputaciji podporo avstrijske vlade v vprešanju južnoalbanskih mej ter obljubil, da bo podpiral in skrbno negoval mlado Albanijo.

Duhonik bo poročil nuno. Iz Bekesgyule na Ogrskem poročajo: Duhovnik Martonfy je javil svoji oblasti, da izstopi iz duhovniške sužbe, ker se bo oženil. Zaljubil se je v neko ondotno nuno. Ljubezen se je pričela pri neki pridigi, ki jo je imel v župni cerkvi. Mlada nuna, hči bogatna, je prišla nekega dne v cerkev ter pokleknila blizu oltarja, pred katerim je Martofy pridigal. Od tega dne sta se večkrat shajala. Zdaj je pa tudi nuna naznanila svoji prednici, da izstopi iz samostana.Koncem tega meseca se bo vršila poroka na posestvu njenega očeta.

38 let po nedolžnem v ječi. 2. avgusta 1877 je bil v Palermu na dosmrtno prisilno delo obsojen poljski delavec Erasmo Vassallo, ker je bil obdolžen, da je umoril veleposestnika Francesca Bologna. V preiskovalnem zaporu je bil celi dve leti. Prej in slej je zatrjeval, da je nedolžen, kar mu pa ni nič pomagalo. Prebil je v ječ celih 38 let. Sedaj šele se mu je s pomočjo sorodnikov umorjenega veleposetnika posrečilo dokazati svojo nedolžnost. Izpustili so ga iz ječe in mož se je odpravil v svojo domačo vas Capaci. Tu je našel od cele svoje družine živega le še enega sina; žena in drugi so mu pomrli. Italijanska država 63 letnemu možu ne le ni dala nobene odškodnine, marveč mu je še vozne stroške iz Ancone, kjer je bil zadnja leta zaprt, do doma odtegnila od njegovega zaslužka v ječi Zanimivo pa je, da Vassallo kljub prestani veliki krivici do nikogar ne goji nobenega sovraštva. Preživljati se hoče s tkanjem, ki sega je naučil v ječi.

Najboljša slika človeka je pismo in govor. Če zbiraš ženo, ne so di jo po fotografiji; sodi jo po pismih in po govorjenju.

Mi prodajamo pet glavnih vrst peči, ki se izdelujejo v Ameriki.

COLE'S HOT BLAST

UNIVERSAL HEATER

GLOBE RANGE

CHAMPION COMBINATION
štedilniki za drva, premog ali plin

"BEST'S" DOUBLE ACTION
štedilniki na plin.

Mi vzamemo Vašo staro peč v zameno.

COMPLETE HOUSEFURNISHERS
BAYHA & Co
Second Ave. W. and First St.

Poglejte vsi sem!

Duluth Universal moka
(Najboljša moka za kruh)

napravi kruh, kakoršnega je mati pekla.

Kos kruha iz te moke napravi vso družino veselo.

—Melje jo —

DULUTH UNIVERSAL MILLING COMPANY.
MOKA, KI JO RABIJO NAJBOLJŠE KUHARICE.

BARROWS, MINN.

Naselbina z veliko prihodnosjo. Miljone ton železne rude se bo tu skopalo. V srcu izvrstnega rudarskega okraja. Izvrstne prilike za vsakojako podjetje. Poslužite se prilike sedaj, ko je še vse v povoju, in kupite loto. Prodajamo lote na lahke odplačila. Podrobnosti zveste pri

Iron Range Townsite Co.
TORREY BUILDING
DULUTH, MINN.

Zastopniki:
OTON J. MAJERLE, 414 Jackson Street, Eveleth, Minn.
JOHN SCHVAB, Box 433, Eveleth, Minn.
W. NICOLAJSEN, Glode Hotel, Eveleth, Minn. in O'Neil Hotel, Chisholm, Minn.

Slovenski gostilničarji pozor!

Moja tvrdka, je prva in edina slovenska samostojna, ki importira žganje naravnost s Kranjskega.

IMPORTIRAN KRANJSKI BRINJEVEC,
IMPORTRAN KRANJSKI SLIVOVEC,
IMPORTIRAN KRANJSKI TROPINOVEC,
HIGH LIVE BITTERS (Grenčec),
PRAVO ZDRAVILNO GRENKO VINO.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

New Duluth

bo glavni trgovski in najboljši stanovski kraj okoli jeklarne, katera bo stala $ 25, 000, 000., in kateri se bo pridružilo mnogo drugih tovarn. V New Duluth kupujejo lote boljši ljudje, in kjer se naselijo ti tam se cena dvigne.

LASTIMO IN PRODAJAMO LOTE V NEW DULUTH
od $ 350 naprej na lahka odplačila. Oglejte si kraj, in, če uvidite izvrstno bodočnost, katero ima New Duluth, kupite loto, in Vaš denar Vam bo prinesel obilnih obresti. V New Duluth je vodovod, elektrika, cevi za plin, kolodvor, pošta, gasilarna, ljudska šola, tja pride električna železnica, in zida se katoliška cerkev.

PRODAJAMO SADNE FARME V BAYFIELD CO, WIS.
le 30 milj od hitro rastočega industrijskega mesta Duluth. Oglejte si pridelke, če ste namenjeni kupiti farmo. Peščena ilovka, pogozdeno.

PRODAJAMO PAROBRODNE LISTE
za vse prekomorske družbe v staro domovino in iz stare domovine v Ameriko. Pošiljamo denar hitro in ceno.
Pojasnila v slovenščini.

JOHN GONSKA & CO.
3 SO. 5 AVE. WEST (BLIZU DIPE) DULUTH, MINN.

First National Bank,
EVELETH, MINN.
Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.
KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00
Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.
Parobrodni listi za vse črte.
Placamo obresti po 3 od sto.

SMODKE
NAJFINEJŠE KAKOVOSTI Z GRBOM SLOVENSKE DELAVSKE PODPORNE ZVEZE, IZDELANE IZ NAJFINEJŠEGA TOBAKA, DVOJE VRST PO 5 CENTOV IN 10 CENTOV.
Za obilna naročila se priporočam vsem slavnim društvom Slov. Delavske Podporne Zveze. Blago razpošiljam na vse kraje poštnine prosto. — Cene zmerne. — SVOJI K SVOJIM!
MARIJA MENCINGER,
1454 E. 26 Street, Cleveland, Ohio.

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Umrli so v Ljubljani Marija ...n, hiralka, 32 let. — Marija ...k, posestnikova hči, 3 leta. Lovrenc Jenkovec, tovarniški ...vec, 50 let . Marija Dolinšek, ...njevka, 73 let. — Pavel Pro- ... topničar 23 let. — Štefanija ..., hči deženlnega oficianta 1 ...et. — Neža Zore žena železni... delavca, 61 let. — Ivan Mi... delavec 22 let. — sin ključav... delavec 22 let. — Maran Is..., sin ključavničarskega pomoč..., 6 mesecev. — Olga Mohar, ...železniškega sprevodnika, 3 ...ec. — Ivan Kaiser, nadomest... rezervnik domobranskega peš..., št. 26. — Peter Šubelj, bajtar, delavec v papirnici, 49 let.

Legar v Novem mestu. Na kapi...skem hribu si je postavil Janez ..., delavec na novomeški po-..., ...lično hišico. Vodo je dobi-... delj časa iz precej oddaljene-... vodovoda. Lani je izkopal vod-... in napeljal vanj kapnico. Bli-... pa se je zbirala tudi gnojnica ...vodo je užival Ešte, pa je mož ...zelo kratkem bolehanju umrl ...legarju.

Bogokletnik. Županstvo Trbov-... si je mislilo, da bo vendar en-... spravilo pod to občino spada-...ga, že 13 krat kaznovanega ...esta Keše na prostor, kamor ...ajo taki ljudje — pa je ta ne-...poprav zopet zlezel iz zanjke ...ce — sodišče ga je namreč ob-... le radi prestopka v navaden ... brez presilne delavnice. — ... temu enaki tiček je pa Ju-...Delač, delavec v Prelogah. Na-... se korajže, potem pa suka nož ...ljudi. Tako je storil prete-... teden. Ko ga je pa orožništvo ...ralo, je zelo žalil Boga in ...nadežno. Pred križanim se ...stavil in pljunil vanj. Sodnija ...obsodila le radi pijanosti na ...esec zapora.

Nepravidno streljanje s topi-... Na predvečer sv. Janeza obgl. ...ntje iz Golega brda h godu ...čnika Janeza Trampuša s to-...so odali nekaj strelov, za kar ...je Trampuš dal za žganje. Od ...e razvneti so okoli 10. ure ...li prenesli topič k hiši Jane-... Ločnikarja, s katerim je Jožef ...nik oddal en strel, pri tem se ...je posluževal gorečega papirja ...neposredni bližini ležal je pa ...emlji Jože Bezlaj. Ni izklju-..., da je bil topič nagnjen, kaj-... pri oddanem etrelu je bil Be-... zadet v levo koleno in tako ...no poškodovan, da so ga mo-... oddati v dežlno bolnico. Ne-...ost je pa bila tudi za Ločni-...ovo s slamo krito hišo, kajti ...je bil oddan iz daljave 6 me-...d te hiše in je le srečnemu slu-... se zahvaliti, da ni padla ka-...iskra na slamnato streho ter bi ...požar lahko uničil tri gospo-... poslopja.

V steklarni ponesrečil. Janez ..., 22 let stari steklarski po-...nik, se je dne 26. avgusta t. l. ...steklarni v Toplicah opekel z ...steklom in se zbodel s ste-...špico v desno nogo, kar je ...za posledico, da je vsled za-...nih poškodb dne 2. t. m. v ...šnji deželni bolnišnici umrl.

Ukraden nemški mornariški ...ik. Neki častnik nemške voj-... mornarice se je med vožnjo iz ...ustavil v Št. Petru. Tu mu je ...žepa ukradena tobačnica, v ...je imel 160 kron.

...je v Idriji France Poliš-...kr. rudar v pokoju.

Prepovedani časniki. V Belgra-... izhajajoči periodični časnik: ...an," "Djavo," "Radničke ...in "Srpski strilac" so na ... § 26. tisk. prepovedani v ...državnem zboru zastopanih ...stvih in deželah.

...smrtna nesreča v vevški ...rnici. Včeraj popoldne je 49 ...ri delavec Peter Šubert v ...papirnici vzdigoval težke ... Pri tem se je tako prete-..., da je moral v bolnišnico, kjer ...vsled dobljenih notranjih ...b takoj umrl.

...kušen samomor bivše uči-... Bivša učiteljica Marija ...ik, stara 28 let, stanujoča ...janski cesti šetv. 54., je 4. ...bra s samomorilnim name-... pila octovi kislino. Prepelja-... v bolnico, kjer se je zdrav-... posrečilo rešiti ji življenje. ...ga dejanja so baje vzrok ...anonimna pisma.

Delavci .Parzrjeve tovarne so sklenili tovarno v lastni upravi dalje voditi in dokončati naročena dela Na ta način upajo priti do svojega neprejetega zaslužka naročnikom bodo pa tudi vsaj deloma zmanjšali škodo. Svoječasno smo že poročali da je Parzer pobegnil.

Aretacji. 60 letni krojač Jakob Košak na Krakovskem nasipu je včeraj svoji ženi grozil da jo bo ubil, ker mu ni hotela izročiti nakupne knjižice konsumnega društva. Prestrašena žena je šla po policija; ko je prišla nazaj, jo je Košak v veži čakal s sekiro in nožem.Njegov mahljej je pa prestregel z ženo došli redar. Košaka so izročili deželnemu sodišču. — Na Dunajski cesti so radi nedovoljenega povratka aretirali 53 letno brezposelno postrežničo Terezijo Križman iz Imenje vasi pri Moravčah, ki je iz Ljubljane izgnana. — Na Rimski cesti je stražnik radi potepuštva aretiral 43 letnega brezposelnega podobarja Ivana Jenko iz Cerknega na Goriškem.

Poškodbe. Tri in pol leta stara Irma Jamnik, hči kuharice iz Novega Vodmata št. 28. se je igrala z užigalnicami, hudo opekla. Prepeljali so jo v bolnišnico. — Franc Babnik, dveletni sin delavke iz Ladja pri Medvodah, je padel v škaf vroče vode in so ga opečenega prinesli v deželno bolnišnico.

Nesreča v Karavankah. — Grozen doživljaj turistke. 31. avgusta se je knjigovodkinja gdčna. Avgusta Wykovkal v Celovcu odpravila na zlet na Vrtačo v Karavankah. Od tedaj ni bilo več nobenega glasu od nje. V ponedeljek zjutraj je neki drvar v skalah na Vrtači slišal klice, za katere se pa naprej ni zmenil. Pozneje se je pa le podal proti onemu mestu, odkoder so klici prihajali, toda popoldne je nastala tako strašna nevihta ,da se je moral vrniti. Ko je prišel do celovške koče, je naznanil kar je doživel. V koči se je slučajno nahajal grof Attems, ki je takoj pisemno poročal v Bistrico v Rožno dolino. Ondi so dobili poročilo ob 10. uri zvečer, nakar se je nemudoma odpravila na pot ena civilna in ena vojaška rešilna ekspedicija, Slednja je o prvem jutranjem svitu dospela do celovške koče in takoj odšla dalje v vrtaške stene. Nevihta jo je silno ovirala Končno se je poveljniku vojaške ekspedicije poročniku Schusterju od cesarskih lovcev posrečilo z nekaj možmi najti in dospeti do ponesrečene turistke in jo prenesti v kočo na Stolu. Bila je gdčna. Wykovkal, ki se sedaj leži v hudi vročici. Strašne so bile ure, ki jih je ponesrečenka prestala v skalovju. Svojo nesrečo je opisala takole: V nedeljo se je vspela na vrh Vrtače. Tam se ji je iz rok izmuznil nahrbtnik, v katerem je med drugim imela toplo obleko, in zdrsnil po vzhodnih stenah. Splezala je za njim in pri tem zašla v skalovju Končno je dospela na točko, odkoder ni več mogla ne naprej, ne nazaj. Čisto sama, lahno oblečena, je prebila tu dve noči in tri dni. Preko nje je divjala strašna nevihta in snežni metež. Bila je že popolnoma obnemogla in ako bi bila pomoč prišla le par ur kasneje, bi bilo prepozno.

"Slovenčev" dopisnik umorjen? Mihael Petkov, rimskokatoliški škof v Trakiji, poroča:

Turki so, vdrši v Trakijo, popolnoma uničili katoliško občino v Ela-Gunu, občino Lisar, Ak-Bunar, kjer so umorili Slovenčevega dopisnika, duhovnika očeta Boneva, katerega so preje mučili, so zažgali nadalje Mostratli, kjer so uničili oba katoliška samostana, zažgali Kaiadejk in Derviško Mogilo, kjer so vse ženske onečastili in ubili duhovnika P. Genčeva, in zažgali tudi katoliško župnijo Sudjak na starem Bulgarskem. Tako so Turki uničili vse katoliške občine, cerkve in šole ter večino prebivalsta pomorili.

ŠTAJERSKO.

Nov odvetnik v Ljutomeru. S. 1. septembrom je otvoril v Ljutomeru novo odvetnško pisarno dr. M. Stanjko, ljutomerski rojak.

Tatvine. V času od 17. do 23. avgusta so tatovi udrli v vinsko klet posestnika Jos. Herzoga v Brezovcu, občina Sv. Barbara v Halozah, in so ukradl tam 220 litrov vina v vrednosti 110 K. 1 medeno pipo in več steklenic. Istočasno in najbrže isti tatovi so poskusili v Brezovcu prevžitkarju Marku Ivanšu v klet vlomiti. Napravili so že veliko ljukno v zid, a so bili še pravo časno pregnani.

V spanju šel na skedenj. Iz Petrovč se poroča: Hlapec Fran Medved pri veleposestniku Ivanu Ješovniku v Arji vasi je 29. avgusta v sanjah šel na skedenj, raz katerega je padel globoko na trda tla, kjer je brezzavesten obležal. Pretresel si je možgane ter mu počila obanja. Kljub zdravniški pomoči je 30. avgusta umrl, ne da bi pri šel k zavesti.

Bela žena. V graški bolnišnici je umrla Olga Preuz, katero je nedavno dragonec Dengschwert na Ptuju trikrat ustrelil v hrbet. — Na Bregu pri Ptuju je umrla trgovčeva soproga J. Iglič. Stara je bla 28 let. — Kap je zadela na Ptuju gospo Schvarner, soprogo izdelovalca dežnikov. — V Slatinskem dolu pri Svečini je umrl vrl kršanski mož, veleposestnik Jos. Elžnik. star 45 let. Zapušča osem nepreskrbljenih otrok. Najstrejši je star komaj 11 let. — V Savi je pri Brežicah utonil 18 letni trgovski pomočnik Karol Schventner, sin župana Schventnerja na Vranskem. Kopal se je v Savi in ga je pri tem prijel krč. — V Spod. Dravogradu je 31. t. m. umrl dr. Rudolf Kalcher (jurist,) star 29 let. — V Slovenji Bistrici je umrl rač. stotnik Robert Riedl.

Zopet konkurz. V petek, dne 29. avgusta je umrl v Mariboru velik Nemec, občinski svetnik, hišni posestnik in trgovec Jurij Lendler. Zadela ga je kap. Mož je v svojem življenju pri vsakih volitvah bil najhujši nemško nacionalni agitator. Predmestje Melje je bilo pod njegovo komando. Nas Slovence je mož hudo sovražil. Če je slišal slovensko besedo n. pr. v železniškem kupeju ali v gostilni, takoj je strastno vzrojil. A vsa nemškoradikalna politika mu ni pomagala na noge. Kakor se trdi z vso gotovostjo, bo baje napovedan nad Lendlerjevo zapuščino — konkurz. Pasiva prekašajo za več tisočakov aktiva. Mnogo upnikov in denarnih zavodov bo moralo gledati skozi prste ali pa prijeti poroke. Tukaj bi naj Südmarka reševala nemško posest in obvarovala upnike ogromne škode, ne pa da grabi slovensko posest!

Nepošten uradnik. Josip Cehner iz Laškega trga je bil nastavljen pri najemniku užitninskega zakupa (davka) Ivanu Ješovniku v Arji vasi pri Petrvočah. Kot tak je glasom poizvedbe v preiskavi in njegovega lastnega priznanja poneveril znesek 635 kron 18 vin. svojemu gspodarju, poleg tega pa trški občini Laško ni oddal 28 K. 35 vin. kot znesek za pristojbno mesnega ogledvanja. Senat celjskega okrožnega sodišča ga je dne 4. septembra obsodil na sedem mesecev težke ječe, poostrene z enim postom in trdim ležiščem vsak mesec enkrat. Cehnar je bil hud nemškutar.

Novorojenega otroka odložila v cerkvi. Iz Celja se poroča: Ko je dne 3. t. m. opoldne prišla perica Koprivnik v celjsko mestno župno cerkev, zaslišala je sem od glavnega oltarja tiho otroško jokanje. Ko je prišla pogledat, našla je novorojeno možko dete, ki je bilo ovito v neko raztrgano modro culo. Odkod je dete? Predpoldne istega dne je priša neka 30 do 35 let stara, ubožno oblečena ženska v celjsko bolnišnico s prošnjo, naj vzamejo tam njeno novorojeno dete v oskrbo. Ko se ji je povedalo, da se zame otroka le, ako tudi ona ostane v bolnišnici, se je dstranila. Najbrž je potem nesla otroka v cerkev in ga tam pustila. Nek dobrosrčen hišnh je sprejel sedaj otroka v oskrbo. Vršijo se poizvedbe za neljubeznivo materjo.

Divjak. 22 letni hlapec Alojzij Puff iz Šmarija v Sulmski dolini na Srednjem Štajerskem je bil uslužben pri posestnici Katarini Christian. Dne 4. septembra je Puff pretepal neko živinče v hlevu radi česar ga je gospodinja hndo oštela. Puff je bil hudo razjarjen je razbil v svoji jezi škaf in je nato še razklal z gnojnimi vilami hišna vrata. Hlapec je nabil tudi gospodinjo z gnojnimi vilami in jo precej težko ranil. Gospodinja je komaj ubežala pred divjakom. Puff ji je bil zopet za petami, podrl jo na tla ter jo je še s petami obdeloval, da je bila vsa krvava ter je postala nezavestna. Pretil je tudi s požigom. Hišni prebivalci so zbežali k sosedu, Puff pa za njimi. Pri sosedu Sängerju, kamor so se skrili begunci, je hotel s sekiro razbiti hišna vrata in je pretil, ubiti vse, ki so v hiši. V kritičnem trenutku je posestnik zbežal k bližnji telefonski postaji ter je pozval žendarmerijo, katera je divjaka prijela in ga izorčila deželnemu sodišču.

PRIMORSKO.

Huda ura v Trstu. Takega naliva kakor v nedeljo jutro proti 6. uri Trst že leta in leta ni doživel. Kake tričetrt ure je bilo obzorje tako čudno zelenkasto-rumeno-rdečkasto in tako motno, da se je zdelo, da je zbruhnil v bližini kak vulkan, kojega pepel se meša z ognjem odsevom bluvajočega kraterja. Ploha je bila silna, vmes pa je padala toča in grom in blisk sta motila grozno monotonijo hude ure. Voda je napravila po nižje se nahajajočih skladiščah precej škode. Čez dve ali tri ure pa je sijalo najlepše solnce.

Otrok v morju. V petek popoldne 29. avgusta je zapazil neki finančni stražnik v Lovranu, da plava na morski površini ob obrežju otrok, ki se mora vsak čas pogrezniti. Ker sam najbrže ni znal plavati, je poklical stražnik delavca Jožefa Scautamburla, ki je potegnil otroka iz vode. Gospod Nikolaj Pegan, ki je bil k sreči na licu mesta, se je takoj potrudil za otroka in je z umetnim dihanjem rešil pet let starega Antona Cukariča.

Oproščen je bil pred šplitskim sodiščem bančni uradnik Ljubo Petrič, ki je bil obtožen žaljenja cesarja.

S sojo hčerko je hotela v morje skočiti v Pulju Apolonija Hanzig, doma z Dunaja. Nesrečna mati je hotela svojo in svojega otroka usodo izročiti morskim valovom radi pomanjkanja. Apolonija Hanzig je žrtev onih divjih zakonov, kateri se v Pulju s tako hitrostjo množe, kakor v nobenem drugem avstrijskem mestu. Mož, s katerim je nesrečnica živela skupaj v divjem zakonu,ji je dal tako majhne prispevke, da si ni mogla niti najpotrbnejše hrane preskrbeti. Razmere v Pulju postajajo res čudne. Divji zakoni se množe od dneva do dneva in jh je danes v Pulju že okolu 2000 parov.Vso to moralno propalost pa one oblasti, katere bi bile v prvi vrsti poklicane jo zajeziti, mirno gledajo. Policija in ne v zadnji vrsti puljska cerkvena oblast, kje ste?

Kralj potepuhov je klepar Karel Viravski iz Libohovič na Češkem. Tako se je imenoval sam v neki odi, ki jo je spesnil, da poveliči svojo lastno osebo. Viravskemu resnega dela ni bilo nikoli mar in zato se je šel potepat. Klatil se je posod in tod, a vedno je pisal svoje vtise in dgodke kakor drugi Maksim Gorki. Viravskega so sedaj zaprli v Trstu. Pri njem so našli celo zalogo tujih izkaznic, ki jih je rabil po potrebi.

Radi poneverjenja so zaprli v Trstu mladega uradnika zavarovalnedružbe "Croatia" Mirka Vicenika z Moravskega. Vicenik je kot uradnik zdajal za družbo potnice, pa si je pridrževal denar. Baje so našli že čez 15 slučajev sleparstva.

Kako se krade pivo. Tvrdka Giov. Cuzzi v Pulju je bila že pred časom opazila, da jej gine pivo kakor bi se sušilo. Nekdo ga krade a kdo in kako! Belili so si glave in slednjič javili zadevo policiji. Tu pa so bili kmalu na jasnem. Dobili so voznika Antona Rumina, ki je dovažal Cuzziju pivo in ga spravljal v klet. Pa kako? Mož je imel metodo, da je pri vsakem vozu spravil v klet par praznih sodčkov, dočim je skotal iz kleti — polne. Sedaj je poštenjak pod ključem in pivo dalje časa trpi.

Čreda ukradena. Kmetovalcu Blažu Červaju iz Vrsarja pri Poreču so lopovi ukradli 21 ovac in 12 koz skupne vrednsti 1125 kron. Tatovi so "delali" ponoči, ko je vse spalo.

Afere v Opatiji so na dnevnem redu kakor v Nizzi ali Ostendu. Najnovejša je ta-le: Hčerka neke berolinske družine, ki se že dalj časa nahaja v Opatiji na počitnicah, se je na plesu zaljubila v nekega peštanskega stavbenika, ki jo je takoj zasnubil. Starši so pa snubca odbili, češ, da je hčerka že zaročena z berolinskim odvetnikom. Mlada Berolinčanka pa ni odnehala, marveč je kratkomalo pobegnila z drugim zaročencem. Staršem sta pustila pismo, da se vrneta šele tedaj, ako jima dovolijo, da se poročita. Staršem tudi drugega ni preostajalo in sedaj se dekle zopet srečna sprehaja po Opatiji kot srečna zaročenka.

KOROŠKO.

Nemci v Celovcu napadajo Slovence kadar morejo. Če imajo Slovenci kako svojo prireditev v znanem hotelu "Trabesinger, tedaj je na nogah vse celovško nemškutarstvo; nad Slovence gredo s palicami pljujejo na slovenske dame itd. Divji nemškutarji v Celovcu zmerjajo Slovence in razbojniško nastopajo proti njim — radi kake nedolžne slovenske veselice v slovenskem prostoru na slovenskih tleh! In ti hočejo priti sedaj v Gorico. Navajeni so psovati in napadati razbojniško Slovence doma in nastopili bi brez dvoma enako tudi v Gorici proti Slovencem! In take ljudi imenuje "Corriere" olikance in izobražence. No, po njegovo so olikani. Ali takih olikancev in takih finih nemških ljudi ne trpimo v Gorici. Ostanejo naj doma.

Motenje prebavljenja.

Če hočemo biti pri dobrem zdravju ne smemo dovoliti nikakih motenj v našem prebavljenju, zato ker je to vsikdar znak kake bolezni celega života ali pa tega ali onega sestoja života. Brez pravilne jedi in pravilne prebave ni življenja. Vsled tega je jako važno, da se ima pri rokah kako sredstvo, katero bo hitro pomagalo v slučaju slabega prebavljenja. V takih slučajih bi mi priporočali vsakomur dobroznano, zanesljivo in hitro delujoče

TRINERJEVO

Amerikansko zdravilno grenko vino.

To izvrstno sredstvo bo izčistilo prebavni sestoj popolnoma, ne da bi povzročalo kake bolečine; ono bo povečalo tek, dalo bo moč črevesju, in odpravilo bo zaprtje in vse neprilike združene s tem. Rabiti bi se moralo v vsakem slučaju bolehnosti.

Imejte to sredstvo v vaši hiši in rabite je v

zaprtju, glavobolu, bolečinah v črevesju, slabosti, živčnosti, neprebavljivosti, izgubi teka, zlatici, težkoči po jedi,

Ne odlagajte v nadi, da bodo te sitnosti same izginile. Če jih ne zdravite pravilno, bodo one oslabele organe. Najboljše sredstvo v vseh takih slučajih je

Triner-jevo Amerikansko zdravilno grenko vino.

V LEKARNAH. NE SPREJMITE PONAREDB.

JOS. TRINER

UVAŽALEC IN IZVAŽALEC,

1333-1339 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Miners National Bank,

EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

$74.000.00

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

ZNAK DOBRE OBLEKE

THE Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI

DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

GARY LUMBER CO.

Commonwealth Ave. & House Street

NEW DULUTH, GARY, MINN.

STAVBNI LES, ŠINGLI

TRDI LES ZA POD

CEMENTNI OMET IN CEVI

ZA ODVOD VODE

STAVBNI PAPIR ZA STENE IN STREHE.

FIRST NATIONAL BANKA

DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.

Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik".

ZAPISNIK.

Devetega glavnega zborovanja Jugoslovanske Katoliške Jednote v Pittsburg, Pa. mesoca septembra leta 1913.

Sedemnajsta seja 10. sept. 1913.

Predsednik John Germ otvori sedemnajsto sejo 9 gl. zborovanja točno ob pol dveh popoldan z običajno molitvijo.

Čita se imena uradnikov in delegatov, navzoči so vsi.

Čita se zapisnik prejšne seje in se z malimi popravki sprejme.

Nadaljevanje s pravili.

Točki 44 se doda: ako se to prepeti se lahko za dotično sejo izključi in izgubi tudi dnevnico.

Predlog stavljen in potrjen, da smrtnina za umrlimi člani v starem kraju se izplača po preteku 6 mesecev.

Predlog stavljen in potrjen; bolniki ki zbolijo pred 1. jan. 1914 dobe podpore do tega časa po starih pravilih po 1. januarju, se plačajo bolnške podpore po novih pravilih, toda skupna podpora ne sme presegati svote določene v novih pravilih.

Poročilo Finančnega odbora.

Finančni odbor poroča, da so vse knjige pregledali in jih našli v najlepšem redu. Poročilo finančnega odbora se vzame na znanje in gl. uradnikom se izreče zaupnica.

Vstop v zbornico se dovoli gl. tajniku K. S. K. J. jos. Zalarju in nadzorniku K. S. K. J. John Naravincu.

Predsednik odloči 15 minut odmora. Po odmoru.

Dovoli se vstop v zbornico Predsedniku N. H. Zajednice, Mr. Larohnica in Dr. Greheka. Mr. Narohnich v lepem govoru pozdravi celo zbornico.

Dodatek k dolžnosti predsednika.

Predsednik vodi svoje knjige, zahtevati mora račun vsacih 6 mesecev od vseh bank kjer je jednotin denar naložen, in od gl. blagajnika, da vidi če se bančni računi strinjajo z računi blagajnika.

Plača gl. uradnikov.

Predsednik ima plače na leto $150.00 Prvi podpredsednik ima plače $20.00 drugi podpredsednik ima letne plače $10.00 gl. tajnik ima mesečne plače $200.00 blagajnik ima letne plače $300.00 blagajnik neizplačanih smrtnin ima letne plače 75.00 predsednik nadzornega odbora ima letne plače $50.00 drugi štirje nadzorniki ima jo letne plače po $10.00 predsednik porotnega odbora ima letne plače $35,00 druga dva porotnika imata letne plače po $20.00

Vrhovni zdravnik ima od vsake prošnje novih članov in za vsa dvomljiva spričevala kakor tudi za mrtvaške liste po 25 centov ako jih preišče.

Nobenemu iz med uradnikov se ne sme povišati plača do prihodnjega zborovanja izvzet je le glavni tajnik. Glavnemu tajniku se sme plača povišati, ako med časom Jednota napreduje za 2000 članov od časa ko je nastopil njegov urad in to $10.00 na mesec. Pomočnika v svojem uradu mora sam plačati.

Glasilu Jednote se plača $150.00 na leto.

Predlog stavljen in potrjen da se da po enkrat na leto oglas v vse Slovenske časopise. V takem oglasu morajo biti označene vse dobrote ki jih daje J. S. K. J.

Predlog stavljen in potrjen da se radi obilnega dela seja nadaljuje ob pol osmih do desete ure zvečer.

Prečita se brzojav iz Clevelanda Ohio.

Cleveland, Dhio. sept. 10. 1913.
Convention 57 S. Hall Butler St. Pgh. Pa.

Slavna zbornica. Sprejmite tužno vest, da je preminul Rev. Andrej Smrekar, sinoči, on kateri nam je brzojavno poslal častitke zadni teden na zbornico. Z bratskim pozdravom sodelegat.

A. Grdina, Pogrebnik.

Ko je bil brzojav prečitan vstanejo vsi navzoči v znak sožalja.

Predsednik prekine sejo do pol osme ure.

Nadaljevanje sedemnajste seje.

Pobere se med delegati z namenom da se pošlje nagrobni venec za pokojnega Rev. Andrej Smrekarju v spomin. z napisom: V spomin od delegatov J. S. K. J. (nabralo se je $16.05)

Odbor za prošnje poroča o svojem delovanju in prečita 18 različnih prošenj, katere se rešijo kakor sled.

1,Prošnja Mihael Vrbank Dr. Sv. Alojzija št. 19 se vzame na znanje kakor poroča odbor za prošnje.

2,Prošnja Jernej Ravnikar Dr. Sv. Petra in Pavla št. 51 se plača kaokr določajo pravila.

3, Prošnja John Ravnikarja Dr. Sv. Jožefa št. 20 se sklene, da pošlje glavni urad prošnje na krajevna društva ker po pravilh se ne more dati stranki nikake podpore.

4, Prošnja Dr. Sv. Srca Jezusovega št. 98 se zavrne, ker ne spada v delokrog odbora za prošnje.

5, Prošnja Martin Rebrovich Dr. Sv. Cirila in Metoda se odkloni.

6, Prošnja Mirko Tepes Dr. Zvon št. 70 se vzame na znanje, da se plača kakor določajo pravila.

7, Prošnja John Bezek Dr. Sv. Jurija Vitezi se odklone.

8, Prošnja John Jenskovich ravno istega društva se odkloni.

9, Prošnja Pavel Zupančič Dr. Sv. Mihaela St. 40, se naznani da društvo stopi v dogovor s članom in ako je zadovoljen z odpravnino ter porča gl. tajniku.

10, Prošnja Jos Derzaj Dr. Sv. Cirila in Metoda se odkloni.

11, Prošnja Joseph Kompare Dr. Sv. Jurija št. 23, se vzame na znanje poročilo odbora za prošnje ter se plača prosilcu po pravilih.

12, Prošnja Frank Podboj Dr. Sv. Cirila in Metoda št. 16, na znani se da društvo prvo uredi stvar ter isto proča v glavni urad. Društvo naj si izvoli tri može ki naj izjavijo, da je zahteval odpravnino. Izjavo naj pa pošlje gl, tajniku.

13. Prošnja Feliks Volček Dr. Sv. Cirila in Metoda se odkloni, sprejme lahko odpravnino.

14, Prošnja John Zunich Dr| Sv. Cirila in Metoda št. 9, da se mu izplača še neizplačana bolna podpora.

15, Prošnja Mihael Kuzma Dr. Sv. Cirila in Metoda št. 19, se mu izplača po pravilih, kadar pošlje zdravniške listine v glavni urad.

16. Prošnja Matt Schweiger Dr. Sv. Cirila in Metoda št. 9. se odkloni.

17. Prošnja Rudolf Paselj Dr. št. 40. se odkolni ker ni priloženega zdravniškega spričevala.

18 Prošnja John Krausman Pittsburgh Pa. se odkloni.

Predsednik zaključi sejo ob 11. uri zvečer.

Joseph Pishlar,
Frank Gouže Zapisnikarji.
J. B. Smrekar.

Osemnajsta seja 11. sept. 1913.

Predsednik John Germ tvori osemnajsto sejo 9. gl. zborovanja točno ob 8 uri zjutraj z običajno molitvijo.

Čita se imena uradnikov in delegatov navzoči so vsi razun delegata Sacich-a, ki je bil oproščen.

Čita se zapisnik prejšne seje, in se sprejme kakor je bil prečitan.

Dovoli se za izplačilo za izvanredne delo gl. tajnika pri uvedbi novega sistema, priprava raznih form za nove knjige in listine $300.00 Br. gl. tajnik se zahvali za priznanje svote ter odkloni in jo izroči Slovenskemu Zavetišču. Dovoli se izplačilo pravilnemu odboru in sicer F. S. Taucharju $25.00, ostalim dvema po $10.00 za njih izvanredno delo. Dovoli se v izplačilo Rev. Kertelu $10.00 za daritev sv. maše, za žive in mrtve člane J. S. K. J. Dovoli se v izplačilo K. S. Domu $100.00 kot nagrado od prostorov za zborovanje. Na dnevni red pride razprava o Sloven. Zavetišču. Sklene se da se vstanovi posebni sklad za stare in onemogle člane, in sicer 25 centov od člana na leto. Ako se ideja Slovenskega Zavetišča uresniči, se ta sklad obrne za Slov Zavetišče. Gl. tajnik razpiše asesment za ta sklad vsako leto v mesecu juliju.

NE V AMERIKO.

Govor žlahtnega g. J. Mesojedca.

Občinstvo. (Opustil je "slavno, ker "slaven" je samo on.) V prvi vrsti današnjega govora se hočem pečati z rakovo rano, katera razjeda moja jetra. In ta rana ima dvojen pomen: prvič je že rana sama po sebi, drugič je pa še rakova zraven. Kaj pomeni rakovo, veste vsi. Da preidem na prvo vrsto: v čim obstoji ta rakova rana? Občani, v tem, da odhaja dan za dnem vedno več naših občnskih teles v Ameriko In ker ne nosi jo samo. teles seboj, ampak vse, kar spada zraven, tvori Amerika zeme najgorostasnejšo nevarnost, da se posušim izven kože.

Amerika tvori nevarnost, nebotično nevarnost v sledečih točkah: Prvič tam gleda občinstvo telo s svojim očmi. To pa je nekaj izvanredno pogubnega. (udari se po žepu). Veste li, kaj se to pravi? Balkanska sloga je vladala med nami, dokler ni bilo te-te-Amerike. Jaz, ki stojim nad vami kot pleša nad človekom, sem gledal za vas, žrtvoval se za vas, bil odličen mučenik, da prihranim vaše oči. Ko smo imeli nedavno steklenico tinte, razglasil sem slovesno, da je bela. In občinska telesa so se zvila v udanosti, kot se zvijajo danes in ponavljala so udano: da tinta je bela. Telesa pa, ki gredo v Ameriko, pozabljajo na moje besede, da gledam jaz vse in-groza-gledajo tudi sami. In dobic se telo, ki upa gobe raztegniti do ušes zmajati z glavo kot svinja, ko se brani muham in reči; tinta je črna.

Drugo zlo, ne manjše od prvevega, tiči v ušesih. Zakaj imate ušesa? Da imate kam obesiti rinke in murčke, kadar ste veliki. Dokler ste pa še majhni, so pa ušesa samo za to, da ima človek kam prijeti, kadar navija uro. Koliko prilik je bilo, ko so stala občinska telesa kot ostrnice detelje na njivi. Jaz sem pa napenjal uše sa in poslušal za vse. In kakor sem slišal jaz, tako ste slišali vsi. A v Ameriki? Tam posluša vsak sam. Izgubila so ušesa svoj prvotni pomen navijenja in odkladanja rink in porabljajo se v ne učenjaške namene.

Tretje zlo v Ameriki tiči v jeziku, tistem jeziku, kateri služi občinskim telesom samo zato, da se ima s čim pokazati osle in da se ima telo pri prežvekovanju kam ugrizniti. Vi vsi ste mi priča da ni govoril nikdo v celi občini. Govoril sem jaz in s tem je bilo povedano vse. V Ameriki pa govori vsak sam zase. Ali ste že kdaj slišali kaj tacega? Ali ne zaslužijo ti občani, da bi jim nadločan porezal jezike in jih skušal spraviti v promet za vsak denar? Velikansko zlo v Ameriki je tudi misel. Zakaj ima vsako telo te občine misel? Zato, da se ima s čim spomniti, kam je treba nesti pleče, kadar se kolje prešiča, da ve kje se odklada zapeljivec vsega sveta, če je kdo tako nesrečen, da se pritoči k njemu. V Ameriki pa bčinsko telo najprej vidi in sliši, potem misli, nazadnje pa govori. Vsak se drzne povzpeti se v tiste višine, kot sem jaz sam. Ali ni to grozno? Če pojde tako naprej bom res še prisiljen baviti se s svojim najhujšim a najmanjšim sovražnikom-fickom.

Jaz ne vem, čegava zasluga je, da je Amerika taka Amerika, am pak moja gotovo ne. Človek bi jo snedel, ko bi bila dva meseca star piščanec in izpil, če bi jo mogel potopiti v steklenici cvička.

Kot je tam narobe v eni stvari, tako je tudi v drugi. Vi veste, da ni ničesar bolj udanega, kot skromen, ponižen želodec, teman in prostoren kot nanovo sešit meh. Kadar se pa natlači in napolni, je pa tak kot občinski šek. Nič mu ni prav. In tam se polnijo in tlačijo vsak dan s tem, kar vidite, kadar giblje, slišite, kadar cvili ali ruče, pitate, da se trese, od debelosti odvseh strani, potem pa izročite tistim, kteri so za to postavljeni, kajne. Kdo izmed vas je videl kako cenjeno žival od znotraj, če izvzamemo tisto, ki ima svoj dom pod klobukom in še par drugih domačih pritiklin? Tam so pa taki, da so popolnoma pozabili na principe naše občine, katere je postavil že pred sto leti velepesnik z besedami:

Na žgancih tropine pa kislega zelja
"Bob, kaša, vse zgine ko pridem od dela.

Vidite, tako se godi vsem tistim, kteri pozabijo na domovino. Tam so ljudje tako grozno pakvarjeni, da hočejo vsake reči dosti, pa da je dobra. Nesramno.

Vir vsega tega pa je, ker ljudje tam delajo pa dobe denar za to. In da je denar zapeljivec, to veste sami. Zato sem te zapeljivce, vedno pobiral med vami, občani in jih zaklepal med mogočne štiri stene. In tam jih stražim noč in dan, da ne pridejo nikdar več na svetlo. Tako se godi vsem, kteri imajo po naravi kaj slabega na sebi.

Kolikokrat ste delali zame, pa nisem se nikdar spozabil tako daleč, da bi vam bil prepuščal zapeljivce jeter in pljuč z ostalo vsebino. Vsak izmed vas ve, da ti niso za med občinstvo, da so v zvezi s hudimi skušnjavami in da čim manj jih ima občan tem bljižje je občinske hiše, ktero smo postavili za povzdigo lakote in rejo manjših domačih živalij.

Tam pa dobivajo-kako bi vam rekel naša kronca ktere sem vam enkrat pokazal, da se jo bodete vedeli ogibati in otresati, je navadna figa proti tistemu zapeljivcu, ki mu pravijo tolar. Ta je za pet naših in zato je tem nevarnejši.

To je toraj Amerika. Da se še bolj prepričate, gremo še pred Slamapukco-ega Anžeta, kteri ni bil še nikdar izven praga svoje hiše."

In Anže je potrdil vsebino celega govora, nakar so se občinske telesa še bolj potrudila in izginila s prepričanjem, da Amerika je res Amerika.

Zdravo slast

ima tisti človek, ki dobro prezveči in prebavlja svoja jedila.

Severov Želodčni grenčec (Severa's Stomach Bitters)

pomaga tistim, ki ne morejo dobro prebavljati svoja jedila. Pomaga prebavi, odpravi napihovanje, kislo izpehavanje, gorčico, zapeko in splošno slabost.

Cena $1.00.

Okrepite živce

in rabite

SEVEROV NERVOTON

Priporoča se za zdravljenje

živčne onemogosti,
nervoznosti,
nespečnosti,
histerije

in raznih živčnih neprilik. Cena $1.00.

Naprodaj so v vseh lekarnah. Ako jih ne morete dobiti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

CONRAD & HARD POGREBNIKA IN KONCESIONIRANA MAZILCA. Waukegan, Ill. Tel. št. 95. Priporočamo se Slovencem in Hrvatom. Vozovi za pogrebe in svatbe vedno na razpolago. Zaloga vsakovrstnih krst. Pokličete nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT), 115 So. Genesse St., Waukegan, Ill. Tel. št. 732. Slovencem in Hrvatom v Waukegan in okolici priporočamo našo dobro znano trgovino z železnino, britvami, noži in barvami. Izvršujemo tudi kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik, 12 10th St. No. Chicago Ill. Tel. št. 965. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo vozove za svatbe ali pogrebe, katere ima vedno na razpolago po cenejši ceni kod drugje. Velika izber krst po nizki ceni. Pogrebe prevzema po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in zalagatelj okvirjev za slike, SO. RANGE, MICH. Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovencem in Hrvatom, kadar potrebujejo pogrebnika, ali če potrebujejo okvir in steklo za sliko. Postrežba točna in zadovoljiva. Cene nižje kod drugod.

A. RYNKSES, trgovec s premogom in drvami, State St. near 22nd St., North Chicago, pisarna 1007 Marion St. Zaloga vsakovrstnega premoga in drv po najnižji ceni. — Posebno se priporoča Slovencem in Hrvatom za obila naročila.

NAROČAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKI DVOTEDNIK V ZEDINJENIH DRŽAVAH

VARNOST!

Skrb, s katero se vodi **Bank of Sheboygan, jamči trdnost in moč** Koristi vlagateljev in varnost njih vlog je prva skrb naših ravnateljev in uradnikov.

Mi Vas vabimo, da zberete našo banko za Vaše vloge.

Premozenje 3,000,000

BANK of SHEBOYGAN
A ROLL OF HONOR BANK
3% INTEREST PAID ON SAVINGS 3%

Mali oglasnik.

POZOR ROJAKI!

Hiša z gostilniško koncesijo in lota na prodaj, na najboljšem prostoru v Gilbertu. V hiši je vodovod; prvo nadstropje ima 8 sob in 2 kopalni sobi. Istotam se proda več sodov izbornega domočega vina, velika zaloga raznovrstne druge pijače in smodk. **Kdor se požuri je lahko v 30 dneh srečen.** Vrednosti je za **$8000,** proda se vse za **$6000.** Vzrok cenene prodaje je: Starost in slabo zdravje. **Marko Matekovich, gostilničar, Broadway St., Gilbert, Minn.**

NAZNANILO.

Kdor hoče puške od $6.00 naprej, ali šivalne stroje od $26.00 naprej, ali najfinejše 25 let jamčene britve od $2.00 naprej, naj se zglasí pri podpisanemu. — Popravljam puške, samokrese, šivalne stroje ter brusim britve, nože in sploh vse rezilno orodje. Za delo jamčim. V popravilo mi lahko pošljete tudi po pošti. — Pišite mi in Vam natančno pojasnim pismeno. — **Edina slovenska trgovina te stroke v Ameriki.** Za cenj. naročbe se priporoča **K. Bauzon, 6120 St. Klair Ave., Cleveland, O.**

A help to mothers

Digesto makes strong bodies

Sold by all druggists

THEO. HAMM BREWING COMPANY
ST. PAUL MINN

JAY W. ANDERSON, Agent, 352 W. Michigan St., Duluth, Minn. — Phone: Grand 1800.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vine brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.

in

MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents, 2 Washington St., New York,

ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi.

Bolnikom Slovenskega Naroda

Brezplačno **Brezplačno**

NASVET IN PREISKOVANJE S X-ŽARKI

VPRAŠAJTE TE ŠPECIJALISTE ŠE DANES ZA SVET

Ako imate revmatizem—
Ako imate bolečine v želodcu—
Ako čutite bolečine v ledvicah—
Ako ste nervozni in razdražljivi—
Ako se čutite slabim in da propadate—
Ako čutite bolečine v srcu—
Ako imate bolečine v hrbtišču—
Ako teče voda počasi in povzroča bolečine—
Ako so Vam v neredu čreva in ste zaprti—
Ako morate prepogosto puščati vodo—
Ako imate mozolje ali prišče po obrazu ali vratu—
Ako imate bolečine v plečih, bubrikih ali žlezah—
Ako slabo slišite—
Ako imate katar—
Ako se Vam prelahko zadela nos—
Ako občutite bolečine v prsih—
Ako sluzno pljujete—
Ako Vam zvoni ali šumi v ušesih—

ZA ŽENSKE:
Ako imate kakršnokoli bolezen ali slabost v Vaši naravi—

ZA MOŠKE:
Ako imate mehko naravo—
Ako ste zabasani—
Ako imate soj čas z bolečinami—
Ako imate srab ali vnetje—
Ako čutite bolečine ob času sprmembe v življenju—

LEPA PRILIKA ZA SLABE, BOLNE IN BOLEHNE MOŠKE, ŽENE IN OTROKE.

Vsi bolehni moški, žene in otroci se pozivljajo, da takoj vprašajo za svet profesorje in špecijaliste zdravnike "evropskega zdravniškega zavoda", da slišijo izkušeno sodbo o svoji bolezni.

"European Medical Institute" je odprl najboljši in najmodernejši zavod v tej deželi, katerega izdatki presegajo mnogo tisoč dolarjev. Zdravniki, špecijalisti tega zavoda imajo veliko prakso v zdravljenju vseh kroničnih — zastarelih in novih bolezžni pri moških, ženskah in otrocih.

S pomočjo najnovejših električnih in magnetičnih aparatov so v stanju ozdraviti bolezni, katere so drugi zdravniki proglasili za neozdravljive.

Pridite danes in čujte njih resnično in izkušeno misel, ne da bi vas kaj stalo.

ZAPAMTITE SI, DA JE NASVET IN PREISKOVANJE S X-ŽARKI BREZPLAČNO.

European Medical Institute

21½ North Fifth Avenue West Duluth, Minn.

URADNE URE: Vsak dan od 9. dop. do 8. zvečer; ob nedeljah od 10. dopoldne do 2. ure popoldne.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

POZOR:

Rojakom po Minnesoti in po druzih okrajih se naznanja, da se loti ki so na prodaj v Gary Minn., pri eni največji jekleni v Ameriki še lahko dobijo po primerni ceni, to je, za enkratek čas. Ker po mnogo številnim naseljenem je kompanija prišla do zaključka, da bodo mogli povzdigniti ceno. Zato rojaki kateri hoče svoj denar vtakniti na sigurnost zdaj imate se priliko, in kateri hoče kupiti naj se oberne na

MAKS VOLČANŠEK
Prodajalec za GARY LAND COMPANY
Eveleth, Minn.

ali pa
FRANK TORKAR
Gary, Duluth, Minn.

GARY LAND CO.

Gen'l Office, 202 Palladio Building, DULUTH, MINN.
Townsite Office, Cor. Commonwealth Ave. and Gary St., GARY, MINN.

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona za svoja zdravila serialno številko, ki jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iznajti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in za rast las, kakoršne še dosedaj ni bilo na svetu, od katere moškim in ženskam gosti in dolgi lasje resnično popolno zrastejo, ne bodo več izpadali in ne osiveli. — Ravno tako zrastejo moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma. Revmatizem v rokah in nogah ter križicah v 8. dneh popolnoma ozdravim; kurja očesa, bradavice, potne noge in ozebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, jamčim s $500. Pišite po cenik, katerega pošljem zastonj. — **JAKOB WAHCIC, 1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.**